

– Vi hemmes av kommunegrensene

Industri-gründerne Inge Brigt Aarbakke, Ståle Kyllingstad og Tore Christiansen mener dagens kommunestruktur går ut over verdiskapningen. ■ Side 6, 7, 8, 9, 10 og 11

Stort behov for utlendinger

Evnen til å rekruttere og integrere utenlandsk arbeidskraft vil for en stor del være avgjørende for regionens utvikling, mener fylkesordfører Tom Tvedt. Nå frykter han at eldrebølgen vil ramme næringslivet.

■ Side 23, 24, 25, 26 og 27

Toppen er nådd i Rogaland!

På tross av finansuro, usikkerhet og turbulens, viser det ferske Konjunkturbarometeret at aktiviteten er høy i Rogaland. – Normalt har vi evnet å tilpasse oss skiftende tider, og det er grunn til å tro at vi også klarer det denne gang, sier Terje Vareberg i SpareBank 1 SR-Bank.

■ Side 54 og 55

Ingen stiller motspørsmålene

Aftenblad-journalist Jan Zahl har brukt høsten til å skrive om det han mener er en uheldig enighetskultur i Stavanger. – Jeg savner at noen stiller motspørsmålene. Det er for mange ja-folk.

■ Side 44, 45 og 46

18

Stavanger
Bedriftshelsetjeneste
ønsker å sette fokus på
konflikter i arbeidslivet. Nå
vil de at næringslivet skal
lære seg å krangle. Det
tradisjonelle tankegodset
er at konflikter forstyrrer
og at partene er motparter.
På bildet: Sissel Simonsen.

38

Fra et loft på Ullandhaug
skal Anne Siri Høiland sette
norske råvarer på kartet
og erobre europeiske mar-
keder! Den nye lederen for
NCE Culinology har jobbet
flere år med mat, men er nå
klar for nye utfordringer.

28

Gründerne i Davo AS
i iPark har utviklet et
produkt som kan redde
liv: SwimEye. Enkelt for-
klart er det kamera som
installeres i svømmebas-
senget for å oppdage
folk som er i ferd med å
drukne.

14

Forskningsdirektøren i
Statistisk Sentralbyrå, Ådne
Cappelen, er blant de øko-
nomiske tungvektene som
mener myndighetene bør
legge til rette for at det med
god grunn kan gjennomfø-
res nye infrastrukturpro-
sjekter. Ryfast bør komme
høyt på listen.

Rosenkilden følger redaktørplakaten. Ansvarlig redaktør: Jostein Soland. Redaktør: Harald Minge. I redaksjonen: Erik Lindboe, Egil Rugland, Frode Berge, Trude Refvem Hembre, Cathrine Gjertsen og Elianne Strøm. Utgivelse/produksjon/layout: Næringsforeningen i Stavanger-regionen. Telefon: 51 51 08 80. Telefaks: 51 51 08 81. E-post: post@stavanger-chamber.no. www.stavanger-chamber.no. Opplag: 14.000. Trykk: Kai Hansen Trykkeri AS. Fotografer: Haagen Tangen Eriksen, Kim Laland, Hild Bjelland Vik og Philip Ternes /BITMAP. Årgang:15. Redaksjonen avsluttet 21. oktober 2008.

INNHold

LEDER	SIDE 3	GA OPP POLITIET	SIDE 36-37
KILDEN	SIDE 4-5	SKAL LØFTE MATREGIONEN	SIDE 38-39
KOMMUNESTRUKTUR HEMMER VEKST	SIDE 6-11	ON THE JOB TRAINING!	SIDE 40
GJENNOMBRUDD FOR RYFAST	SIDE 14-15	LANGSIKTIGHET FORTSATT	
NÆRINGSTREFFET	SIDE 17	NØKKELEN	SIDE 42-43
LÆR DINE ANSATTE Å KRANGLE	SIDE 18-19	BRANNSJEF SOM PASSER PÅ	
TEMA: ARBEIDSINNVANDRING	SIDE 22-27	300.000 INNBYGGERE	SIDE 50-52
OPPFINNERE REDDER LIV	SIDE 20-21	INNSIKT OG UTSYN	SIDE 53
HVA MÅ TIL FOR Å LYKKES		TOPPEN NÅDD FOR ROGALAND	SIDE 54-55
SOM GRÜNDER	SIDE 30-31	KOMMUNIKATØREN	SIDE 54
INNOVATIVE HELEN & HARD:		MØTER I NÆRINGSFORENINGEN	SIDE 55
LOKALT ENGASJEMENT OG		NYTT FRA BRUSSEL	SIDE 58
INTERNASJONAL FOKUS	SIDE 32-34	STYRELEDEREN	SIDE 61
LENGE SIDEN HANDELSTANDEN		NYTT OM NAVN	SIDE 62-63

Industrigründerne på Nord-Jæren slår alarm

Professor Frank Aarebrot mener at kommunene i Stavanger-regionen snarest bør søke sammen for å utrede fordelene og ulempene med en sammenslåing. Spørsmålet er hvordan det går an å skape et klima for en slik prosess?

Et slikt samarbeid er ikke lett å se for seg fordi kommunenes tilnærming til problematikken er så forskjellig. Noen ordførere vil gjerne ha bevis for at kommunestrukturen er bra som den er, mens andre håper at det gjennom en utredning kan bli synliggjort så åpenbare gevinster at en endring tvinger seg fram.

Som nasjonal verdiskapningsmotor med posisjon som industri- og teknologihovedstad, vil vi bestemt mene at det er et felles regionalt ansvar å følge dette sporet videre og få tallene på bordet. Aarebrot's tilnærming er en litt annen. Valgforskeren minner om at vi bare er et skjørt stortingsvedtak i fra en opphevelse av det såkalte frivillighetsprinsippet, som innebærer at kommunene har veto rett mot sammenslåing. Et nytt politisk klima med Senterpartiet i en mindre sentral posisjon, kan fort endre bildet, og da er det viktig å være forberedt. Med andre ord; kommunene på Nord-Jæren bør allerede nå lage en sammenslåingsavtale for å komme mulige endringer i forkjøpet. Angrep, ikke forsvar!

Aarebrot's synspunkter er for en stor del sammenfallende med Næringsforeningen i Stavanger-regionens. Debatten om kommunestrukturen har mer eller mindre ligget brakk de siste fire-fem årene, og derfor er det åpenbart viktig å framskaffe ny dokumentasjon som eventuelt synliggjør og kvantifiserer potensialet for gevinster ved en ny kommunestruktur. Et slikt initiativ vil Næringsforeningen ta!

I dette nummeret av Rosenkilden forteller tre representanter fra regionens næringsliv om de mange utfordringene dagens kommunestruktur medfører. De er ikke hvem som helst! Industrigründerne Inge Brigt Aarbakke, Ståle Kyllingstad og Tore Christiansen er tunge aktører i den delen av regionen hvor motstanden mot å se på en ny politisk organisering kanskje er størst. Men selv om de fra sine ståsteder i Sandnes, Klepp og Bryne er sterke lokalpatrioter, slår de fast at dagens kommunestruktur er en hemsko for verdiskapningen i regionen. De frykter rett og slett at konkurransekraften svekkes på

grunn av manglende samordning av viktige fellesprosjekter. Noen av dem er etablert i flere kommuner på et lite område, og må forholde seg til flere ulike vedtak framfor én politisk vilje. Det handler om forutsigbare rammebetingelser, men også om forvaltningen av regionens samlede ressurser. Vår evne til verdiskapning avhenger av den samlede konkurransekraften.

NHO-direktør Hallvard Ween påpeker i denne utgaven at man ikke bare må snakke om stordriftsfordeler, men også smådriftsulempen når vi vurderer kommunestrukturen. Noen sider lengre bak i magasinet har vi et intervju med brannsjef Egil Øverland i det interkommunale brannvesenet, som redegjør for fordelene ved at kommunene i regionen har en felles styrke. Ressursene utnyttes bedre, alle i kommunene får samme behandling og lik kvalitet, mens organiseringen er gunstig i forhold til anskaffelser og investeringer.

Dette er etter vår oppfatning ikke en argumentasjon for etablering av interkommunale selskaper, men for en nedbygging av dagens kommunegrenser.

Money talks! Næringslivet er forfriskende fritt for skjulte agendaer og uheldig maktspill i spørsmål som dette. De vil skape verdier, og da må rammebetingelsene være der. Disse menneskene kan diskutere kom-

munestrukturen uten å være forpliktet i forhold til velgere og partitilhørighet. De opererer på kryss og tvers av kommunegrensene hele tiden, men ser nå en struktur som ikke er tilpasset geografien.

Nettopp derfor er de verdt å lytte til! Kommunene får stadig større oppgaver – også i forhold til næringslivet. Noen kommuner vil komme til et punkt hvor de rett og slett ikke klarer å utføre funksjonen sin i forhold til tilrettelegging og utvikling. Da kan det bli dyrt å tviholde på dagens politiske organisering. Og det er denne type signaler som gjør at Næringsforeningen, NHO og LO mener det er grunnlag for å utfordre dagens struktur.

”Det handler om forutsigbare rammebetingelser, men også om forvaltningen av regionens samlede ressurser.

”I dødens posisjon”?

Når kusken har kjørt hesten fast i feltet, og galoppen er en stygg trussel, befinner han seg i dødens posisjon. Og vi spør: - Hvordan er det med oss og fedrelandet i den finansgaloppen som vi ser i verden?

- THAT WAS NOT VERY PLEASANT
Ved inngangen til oktober skal verdien av Statens pensjonsfond i utlandet ha sunket med mellom 150 og 200 milliarder kroner. Børskrakket mandag den 29. september ga en tankevekker til noen og enhver. Krakkene fortsetter, og tankene er ikke blitt klarere i ukene etter.

Hvor langt kan verdensøkonomien drives mot kaos? Og hvor lenge skal lille Norge forholde seg passiv til en global utvikling, der selv den amerikanske presidenten aktivt blir motarbeidet av sitt eget parti? Og der engelskmennene bruker sine amerikansk inspirerte terrorlover for å ta pant i bitte lille Island. "That was not very pleasant", svarer den islandske statsministeren Geir H. Haarde. Og viser til at engelskmennene bruker terrorloven for å sikre seg sin pant. Ondskapens akse er også kommet mellom to NATO-land, der islendingene må kjempe mot et økonomisk vulkanutbrudd – mye selvforskyldt, men egentlig forårsaket av et amerikansk økonomisk undertrykk.

FOR KONGERIKET

"Her på Berget" sitter vi fortsatt trygt, sier vår statsminister Stoltenberg. Inntil så lenge, sier vi. Flere og flere spør med rette: - Hvor lenge? Mens rentene stiger uke for uke. Bilkjøp og båtkjøp uteblir, investeringer i boliger og bedrifter tørker inn. Vi lurar alle på når bunnen er nådd, mens fortvilte norske kunder i islandske banker ikke får tak i sine egne penger.

Av frykt for å bli hjemsøkt av inflasjonsspøkelset har Stortinget plassert våre 2.000.000.000 norske pensjonskroner i aksjer og obligasjoner. I 7.000 selskaper ute i verden. Mens infrastrukturen her hjemme er blitt mer og mer

nedslitt. Innsatsen i forskning og undervisning er halvparten av OECDs anbefaling på 3 prosent av BNP. Bevilgningene til samferdsel for 2009 fanger ikke opp etterslepet fra foregående år.

Investeringer i kunnskap og kompetanse og samferdsel ville gitt Kongeriket sikkerhet i nye generasjoner og pant i egne veier, tunneler og broer. Samtidig som Oljefondet var sikret en langt bedre avkastning enn de 2 prosentene de får på lån til tyske motorveier. (I en liten parentes: her hjemme har beregningsrenten for lån til samferdsel ligget på 8 prosent.) For ikke å snakke om de kanskje 200 milliardene våre aksjer og obligasjoner i utlandet har sunket i verdi med i løpet av inneværende år.

FOR REGIONEN

Så kan vi spørre oss selv her i Stavanger-regionen: Hva gjør vi for å nå fram med våre meninger? For å øke presset på våre rikspolitikere? For å få dem til å forstå at kunnskap og samferdsel ikke er kostnader, men investeringer?

Lite. Og grunnen er innlysende: Vi makter ikke å organisere oss slik at vi får ut de verdiene vår tyngde – som befolkning og verdiskapere – tilsier. Vi er ikke en samlet region i samferdsel og boligbygging.

I Rogaland har vi like mange kommuner i dag som i 1837. Gi oss i dag en funksjonell helhet – i arbeid og fritid, slik at befolkningen blir sikret optimale servicetilbud? Henger hverdagen sammen på en rasjonell måte slik at kommunene kan betjene sine innbyggere optimalt?

Nei og atter nei. Må vi erkjenne.

Ordet storkommune skremmer mange. På Nord-Jæren er vi langt

flere innbyggere enn i Trondheim, noen færre enn i Bergen – hvis vi legger samme areal til grunn. Men vi vil ikke være storkommune. Byene måles i mennesker – og beliggenhet. Slik blir Bergen Vestlandets hovedstad som Trondheim Midt-Norges. Både Tromsø og Kristiansand er landsdelshovedsteder. Dermed kommer Stavanger på 6. og Sandnes nå på 8. plass på det funksjonelle Norges-kartet.

- ME KAN 'KJE HA DET SÅNN...

Vi befinner oss i dødens posisjon, og trekker nabokommunene med oss.

Hver gang vi krysser våre kommunegrenser, minnes vi om vår utdaterte historie. På "grensene" skal vi avkreves penger. Avstanden mellom bommene blir stadig kortere. Vi må betale stadig mer fordi vi ikke når fram med våre veikrav. Det handler om oss selv. Og om vår evne til å organisere oss selv.

Det handler om vår felles "kjøttvekt" og muligheter for å bli hørt. Vi er vit-terlig klart landets 3. største byregion. Vi puster Bergen i nakken. Vi kan selv bestemme hvor store vi vil bli. Vi kan sågar bli landets nest største by? Hvis den posisjonen skulle sikre bedre gjen-nomslag for våre krav.

I mellomtiden får vi betale våre bom-penger. Mens Norges Bank i november etter alle solemerker vil måtte melde et tap på 200 milliarder. Like mye som det ville koste å oppgradere norsk samferd-sel...

John Aune

- Vi er nødt til å se på

Industri-gründerne Inge Brigt Aarbakke, Ståle Kyllingstad og Tore Christiansen mener at dagens kommunestruktur hemmer verdiskapningen for næringslivet i regionen.

å kommunestrukturen

Industrigigantene på Jæren har fått nok av at regionens kommunestruktur hemmer konkurransekraften og verdiskapningen. Nå mener gründerne Inge Brigt Aarbakke, Ståle Kyllingstad og Tore Christiansen at kommunene må søke sammen for å finne fram til fornuftige forvaltningsløsninger.

Tekst: Harald Minge
Foto: Haagen Tangen Eriksen/
BITMAP

På hver sitt felt dominerer de tre næringslivet i den delen av regionen hvor motstanden mot en diskusjon om kommunegrensene er sterkest. Men fra sine ståsteder i Sandnes, Klepp og Bryne ser de at det bærer galt av sted. I mange år har diskusjonen om den politiske organiseringen i regionen ligget død, rett og slett fordi politikerne har for mye å tape på å ta den. Nå håper de ledende næringslivslederne at de kan bidra med å bringe debatten inn på rett spor.

Inge Brigt Aarbakke driver virksomheter i tre av regionens kommuner, men kan heller tenke seg å forholde seg til en stor. Hele tiden møter han ulike rammevilkår og forskjellige strukturer. Det hadde vært enklere å forholde seg til ett kommunevedtak, i stedet for tre.

- Jeg blir godt behandlet i alle kommunene jeg opererer i, men de næringsdrivende i denne regionen har behov for

Bla om >>>

den forutsigbarheten som ligger i å ha én politisk vilje, og ikke flere. Jeg vil slippe å måtte tenke på hvilken kommune jeg befinner meg i når jeg driver forretning. Dessuten er det arbeidskrevende for oss i næringslivet å jobbe mot flere kommuner, og det er heller ikke spesielt motiverende å registrere alle de unødige ressursene kommunene bruker på næringslivet på grunn av manglende synergier og samarbeid, sier han.

Tore Christiansen er overbevist om at hans firma mister konkurransekraft på grunn av dagens kommunestruktur. Fra Sandnes driver han firmaet Scandinavian Fittings & Flanges (SFF), og har som andre stort behov for kompetent arbeidskraft.

- Ett eksempel: I et presset arbeidsmarked må vi hente folk fra hele regionen. Dagens sviktende infrastruktur gjør at mange av våre ansatte bruker altfor lang tid på å komme seg på jobb. Sandnes ligger jo midt i regionen, men likevel velger mange potensielle arbeidstakere oss vekk av grunner som dette. Disse symptomene så vi i Oslo for mange år siden. Nå har vi arvet dem, sier han.

LOKAL SAMORDNING

På Nord-Jæren finnes fire kommuneforvaltninger på et areal som tilsvarer Bergens, og det for en befolkning som er mindre enn Bergens. IKM-gründer Ståle Kyllingstad påpeker nå behovet for en grundig utredning som han mener vil synliggjøre de tapene regionens næringsliv lider på grunn av dagens struktur, og ikke minst de potensielle gevinster forbundet med en annen organisering.

- Jeg avventer en slik utredning med stor interesse. Uten den er det ikke så lett å peke på helt konkrete saker hvor vi lider under dagens grenser, men faktumet er redusert verdiskaping og høyere kostnader, lite rasjonell arealdisponering og manglende koordinering når det gjelder samferdsel, sier Kyllingstad.

Inge Brigt Aarbakke påpeker at næringspolitikken ikke styres av overordnede nasjonale rammer, men at det lokale og regionale handlingsrommet er sterkt.

- Nettopp derfor trenger vi den lokale samordningen. Det gjelder for eksempel å ha helhetlige ideer om hvor næringslivet på Nord-Jæren skal holde til. Det første jeg gjør når jeg går i gang med noe nytt, er å spørre andre lokale aktører om hjelp! Det handler om samarbeid og clustere, og dermed kommer spørsmålet om hvordan vi er geografisk plassert i forhold til hverandre, sier Aarbakke.

Næringstrafikken i – og mellom kommunene – preges dermed av manglende

”Tenk om folk i regionen kunne sett på seg selv som rogalendinger, og kanskje i neste omgang vestlendinger.

Tore Christiansen

koordinering og egeninteressene til den enkelte kommunen, hevder han.

- I framtiden vil kreativiteten, innovasjonen og verdiskapningen hemmes hvis vi ikke bygger ned kommunegrensene.

BEST FOR INNBYGGERNE

Offentlig og privat sektor skal ifølge Kyllingstad arbeide for å styrke regionens konkurransekraft for å sikre posisjonen som landets fremste verdiskapingsregion.

- Derfor må vi også framstå som landets beste region å leve og virke i. Dette krever en konkurransedyktig organisering av både privat og offentlig sektor. Den som ikke evner å endre seg i næringslivet, blir tatt av endringene. Slik virker markedet, påpeker han.

De tre er opptatt av at det ikke nytter å skylde på sentrale myndigheter for manglende tilbakeføringer av de verdiene som skapes i regionen så lenge organiseringen er slik den er.

- Et høyt antall kommuner i et forholdsvis lite område fører rett og slett til at vi ikke får uttelling for det befolkningsgrunnlaget vi har i regionen. På grunn av manglende størrelse og slagkraft, får vi ikke de statlige tilføringene og den innflytelsen en storkommune ville fått. I nasjonale sammenheng har vi ikke kjøtt-

”I framtiden vil kreativiteten, innovasjonen og verdiskapningen hemmes hvis vi ikke bygger ned kommunegrensene.

Inge Brigt Aarbakke

vekt. Det er en dyr pris å betale for at kommunene tenker mer på sin egen stilling enn for fellesskapet, sier Kyllingstad, som er overbevist om at det er betydelige synergier å hente ut av en kommunesammenlåing på Nord-Jæren.

- Vi snakker garantert om store kostnadsbesparelser per innbygger, og det er jo det som er interessant. Regionale saker som blir håndtert av en organisasjon – framfor flere – får en smidigere og billigere behandling. Nå gjør for mange folk den samme jobben. Disse tallene må nå på bordet, sier han. Aarbakke skyter inn: - Når bedrifter slår seg sammen skal to ledere bli til en, og forskjellige bedriftskulturer skal smelte sammen. Det krever at motsetninger og mulige konflikter løses på forhånd. En slik prosess bør ikke være umulig å få til, men lett er det ikke å skape et klima og en plattform hvor denne diskusjonen kan tas på en fornuftig måte, sier han.

- Og nettopp derfor er det nå så viktig at alle deler av næringslivet som ønsker en sterk region jobber aktivt ovenfor de politiske miljøene for å fremme sitt syn. De ulike næringsforeningene må her spille på lag med det politiske miljøet og organisasjonene på arbeidsgiver- og arbeidstakersiden, sier Christiansen.

- Ydmykhet er nødvendig.

” Et høyt antall kommuner i et lite område fører til at vi ikke får uttelling for det befolkningsgrunnlaget vi har i regionen.

Ståle Kyllingstad

Lokalpatriotisme er også bra, men vi må ta hensyn til fellesskapet. Jeg opplever at de unge begynner å forstå at dette er viktig. La oss lytte til dem, sier Aarbakke.

INTERKOMMUNALT SAMARBEID

Ståle Kyllingstad er opptatt av det han kaller en demokratiforvitring som følge av et usunt samarbeid som har oppstått mellom kommunene. Styreverv og honorarer fordeles og bestemmes utenfor de ordinære folkevalgte organer, og beslutningsprosesser i saker av vesentlig økonomisk og offentlig interesse unntas fra offentlighet. Verken Bergen eller Trondheim har tilsvarende interkommunale utfordringer som Stavanger.

- For det første er det i seg selv prinsipielt betenkelig at forvaltningen av store verdier som tilhører fellesskapet ikke er omgitt av nødvendig åpenhet, debatt og gjennomsiktighet. Dette innebærer at det oppstår et politisk vakuum der de folkevalgte organer, særlig kommunestyrene, blir marginalisert som både beslutningstaker og debattarena. Dette er demokratiforvitring, og en særlig stor utfordring nettopp i Stavanger-regionen.

Det gjeldende stortingsvedtaket i dette spørsmålet er en rendyrking av frivillighetslinjen. I praksis innebærer det at ingen kommune kan slås sammen med

Nå mener gründerne Inge Brigt Aarbakke, Ståle Kyllingstad og Tore Christiansen at kommunene må søke sammen for å finne fram til fornuftige forvaltningsløsninger.

en annen mot sin egen vilje, hvilket betyr vetorett.

- Skal vi lykkes er nok det en politikk som må endres. Så lenge kommunene til enhver tid har vetorett, er nok tvang den eneste farbare vei. Jobben blir likevel å synliggjøre så åpenbare gevinster ved en omstrukturering at folk forstår behovet for å gjøre det, sier Aarbakke.

- Helt enig, og en annen faktor er at vi stadig blir minnet på at vi kommer til kort i forhold til Østlandet og de andre regionene fordi vi er for små. Vestlandet står for den største verdiskapningen i landet, men får altfor dårlig uttelling, sier Kyllingstad.

- Hadde vi separert oss fra resten av landet kunne vi gjort oss alle til sjeiker, akkurat som i Dubai, spøker Aarbakke.

Stavanger er landets fjerde største by. Slik landsdelstenkningen er i sentral forvaltning, innebærer dette at Stavanger også kommer etter Kristiansand.

Spørsmålet er om regionen er moden for å ta debatten, og hvilken arena den bør utøves på.

- Vi har kommet inn i en uheldig sirkel hvor det snakkes om at den store kommunen skal sluke en annen. Dermed appellerer de mindre kommunene til lokalpatriotismen og spørsmål om identitet. Jeg for min del er først og fremst en utpreget rogalending. Tenk om folk i regionen kunne sett på seg selv som rogalendinger, og kanskje i neste omgang vestlendinger, spør Tore Christiansen. Han håper dessuten at den nasjonale diskusjonen kan gi debatten et mer prinsipielt preg.

- Stortinget har jo gjennom frivillighetsvedtaket sagt fra seg muligheten til å gjøre noe med kommunestrukturen. Håpet er at stadig flere partier viser vilje til å gi Stortinget et verktøy for å gjøre noe med problemet. Lokalt er det viktig at politikere og næringsliv står sammen i dette spørsmålet. Bare det kan gi resultater, sier Tore Christiansen.

NHO: – Ikke sammensl

- Dersom vi skal få til en konstruktiv diskusjon om en mer velfungerende kommunestruktur på Nord-Jæren, er vi avhengige av en vennligsinnet tilnærming fra alle kommunene, sier Hallvard Ween. 1. november tiltrådte han som ny regiondirektør i NHO.

Ween tror at det følelsesmessige aspektet er kraftig undervurdert, og at mye av årsaken til den fastlåste diskusjonen mellom kommunene skyldes frykt for at store skal sluke små.

- Bare smak på ordet "kommunesammenslåing". Det oser av "fiendtlig oppkjøp" og imperialisme. I et slikt klima oppstår ikke den nødvendige likeverdfølelsen. Stavangers holdning har nok, rett eller galt, blitt oppfattet som mindre vennligsinnet.

Her ligger mye av feilen i øyeblikket, sier Ween, og legger til: - Har du en vennlig storebror, så har du normalt ikke noe storebror-kompleks!

TILLIT OG RESPEKT

På et møte i Næringsforeningen mandag 13. oktober, påpekte valgforsker Frank Aarebrot behovet for at kommunene i regionen kommer sammen for å utrede en sammenslåing. Ween er enig, men tror det er et stykke fram.

- Dette handler om at kommunene skal oppnå noe sammen: "Jeg har noe du trenger, og du har noe jeg trenger. Om vi legger det sammen, får vi begge noe mer enn det vi hadde før". Dette må vel være et fremragende utgangspunkt for fruktbart og byggende samarbeide, enten det er mellom bedrifter - eller kommuner. Vi snakker ikke om sammenslåing, men fusjon. I en slik prosess må det ikke finnes snev av arroganse; dette handler om gjensidig respekt og tillit - og felles mål. Det er ikke organisasjoner som samarbeider, men personer, sier Ween, som har sett flere eksempler på at nedvurdering av betydningen av "føleriet" har stor betydning:

- Ta EU-kampen i '94? Jeg mener at ja-siden undervurderte dette elementet fullstendig. Frykt for det nye og ukjente og mistenkeliggjøring av "motpartens" motiver er sterke drivkrefter. Og ta den aktu-

elle finansuroen! Den har sitt utgangspunkt, blant annet i frykt og sviktende tiltro. Over natten endrer vi forbrukere kjøpsvanene, og dette får voldsomme effekter på nærings- og samfunnsøkonomi, sier han.

Etter å ha bodd og arbeidet 29 år i Stavanger og 19 år i Sandnes kaller Ween seg en "sann regionalist".

- Spørsmålet er hvordan kartet passer etter terrenget. Kanskje er det ikke gitt at dagens kommunegrenser skal bestå. Tenk deg følgende øvelse: Vi fjerner grensene og tegner dem deretter inn igjen. Vi tar utgangspunkt i den ideelle regionale organiseringen - etter dagens arbeids - og bofellesskap. Hvordan ville vi hatt det hvis vi i dag startet med blanke kartblad? Selv har jeg i dag ingen idé om hvordan dette ville sett ut, men det hadde vært spennende

hvis klimaet var til stede å foreta en slik vurdering, sier Ween.

SMÅDRIFTSULEMPENE

NHO-direktøren er riktignok overbevist om at det finnes synergier og stordriftsfordeler dersom kommunene finner sammen. Imidlertid er han mer opptatt av det han kaller smådriftsulempene.

- Kommunene får stadig større oppgaver, både som velferdsprodusent og samfunnsutvikler. Dette krever penger og kompetanse. En mindre kommune vil framover få vansker med å gi innbyggerne den servicen de forventer og har krav på. Dette er et viktig moment når kommunestrukturen skal vurderes. Da blir spørsmålet kommunene må stille seg: Er det bedre å ha all innflytelse i noe som ikke er så godt, eller å ha noe mindre innflytelse i noe som er bedre?

Hallvard Ween slutter seg til de viktigste argumentene næringslivet i regionen

har brukt mot dagens kommunestruktur. At den er en hemsko for verdiskapningen, er han ikke i tvil om.

- Før var dette stort sett en lokal og nasjonal utfordring, men nå skal vi i enda større grad ha global konkurranseevne og et globalt perspektiv. Vi kan godt si at samarbeidet og kompromissene mellom kommunene har fungert stadig bedre, men erfaring viser at en slik mellomløsning virker inntil et visst nivå, før nye grep må foretas.

Få fakta på bordet! Hvis disse viser at kommunene må finne sammen, ja så gjør det - i gjensidig tillit og med god magesfølelse, sier han.

Hallvard Ween er overbevist om at det finnes synergier og stordriftsfordeler dersom kommunene finner sammen. Imidlertid er han mer opptatt av det han kaller smådriftsulempene.
Foto: Roy Storvik

LO tror på frivillighet og samarbeid

Etablering av flere former for interkommunale samarbeid er bare en av grunnene til at kommunene i regionen bør vurdere grensene, mener distriktssekretær Øystein Hansen i LO, men han understreker at det må skje frivillig.

- Vi innser at det finnes effektiviseringsmuligheter ved en kommunesammenslåing. Samtidig har vi et felles regionalt arbeidsmarked på tvers av kommunegrensene, og det betyr at en annen kommunestruktur kan være en fordel for arbeidslivet og verdiskapning,

sier Hansen.

Et av de viktigste symptomene på at det kan være grunn til å se på den politiske organiseringen er den omfattende bruken av interkommunale samarbeid og opprettelsen av offentlig-private selskaper, mener han.

- LO har vært opptatt av at åpenhetsprinsippet har blitt satt på prøve fordi beslutningsprosessene flyttes inn i lukkede rom og ut av kommunestyresalene. For oss er dette et viktig argument for å restrukturere kommu-

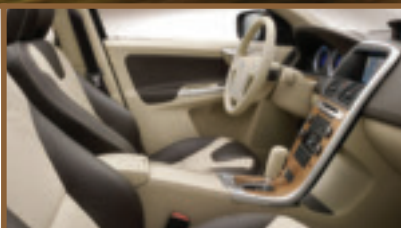
nalgrensene, understreker han.

Hansen er tydelig på at kommunesammenslåinger må skje frivillig, og ser ingen grunn til å gjøre noe med stortingsets frivillighetsvedtak.

- Dette handler om samarbeid. Tvang vil jo føre til at en sammenslåing lykkes dårlig. Verken innbyggere eller politikere vil da ha noen eierforhold til prosessen. Likeverdighet er viktig. Dersom kommunene skal finne sammen, må det være en vinn-vinn-situasjon, sier LO-sekretæren.

Volvo kjøper du hos BilForum!
Nå kan du bestille din nye XC60

HELT NYE VOLVO XC60

– den sikreste og mest fantastiske Volvo noen gang!

BilForum har gleden av å introdusere nye Volvo XC60.

De lidenskapelige formene, det kraftfulle uttrykket og det høyteknologiske utstyret gjør at modellen karakteriseres som den sikreste og mest fantastiske Volvo noen gang! Nå kan vi gi deg en bilopplevelse du sent vil glemme. Kontakt oss og bestill tid for en prøvetur. For jevnlig nyhetsoppdateringer, klikk deg inn på www.bilforum.no.

BilForum - det naturlige valg

STANDARDUTSTYR

- City Safety sikkerhetssystem
- Audiosystem i verdensklasse – tre nivåer
- LED-lamper bak
- Romslig bagasjerom på hele 490 liter
- Firehjulsdrift

VELG MELLOM TRE MOTORER:

- T6 med 285 hk
- D5 Turbodiesel med 185 hk
- 2.4 Turbodiesel med 163 hk

Volvo XC60 - første modell i verden med City Safety som standardutstyr!

Volvo. for life

www.bilforum.no

FORUS: MASKINVN. 1 TLF. 51 81 05 00 ÅPENT: 8.30 - 17 TIR. TIL 20 LØR. 10 - 14
BRYNE: REEVN. TLF. 51 77 16 10 ÅPENT: 8 - 15 TIR. 10 - 20 LØR. 9 - 13

BilForum
EN DEL AV BILIA-KJEDEN

UTSTEIN KLOSTER

- Kurs og konferanser
- Selskapsarrangementer
- Konserter og omvisning
- 18 rom - 27 sengeplasser
- Eget kjøkken med alle rettigheter
- Lokal mat og middelalderspesialiteter

Tlf 51 72 47 05
www.utstein-kloster.no
booking@utstein-kloster.no

Afrika – fascinerende kontraster
Rovos Rail – det mest luksuriøse tog i verden
Dubai/Abu Dhabi – moderne 1001 natt

India – unike opplevelser
Mauritius/Maldivene/Seychellene
 – perlene i Det indiske hav

Privat • Personlig • Skreddersydd for deg

MAURITRavel
 SCANDINAVIA

Exclusive Adventures

www.mauritravel.no • tlf. 67 11 64 51 • post@mauritravel.no
 Pilestredet 75 D, 0308 Oslo • Harald Hårfagresgate 12, 4014 Stavanger

enslig reklametryk

UNIKE KONTORLOKALER PÅ PIREN

12500 kvm i sjøkanten! Innflytting høsten 2010.

Flere enn 50 kontorbedrifter har valgt å etablere seg hos oss de siste tre årene, nå håper vi dere vil vurdere å gjøre det samme! Vi synes at Hinna Park er regionens mest spennende område. Vi tilbyr både dagens og fremtidens løsninger, flott arkitektur, nærhet til Gandsfjorden og andre fine uteområder. Jernbanestopp, handlesenter, treningsenter, kurs og konferansesenter like ved. Trenger man noe mer?

Hinna Park as, Jåttåvågen 10, 4020 Stavanger Telefon 51 95 73 00 www.hinna-park.no

HINNA PARK

Gjennom

Ryfast står foran sitt endelige gjennombrudd. Forskningsdirektør i Statistisk Sentralbyrå, Ådne Cappelen, mener det nå ligger godt til rette for gjennomføring av prosjekter som Ryfast.

Tekst: Frode Berge

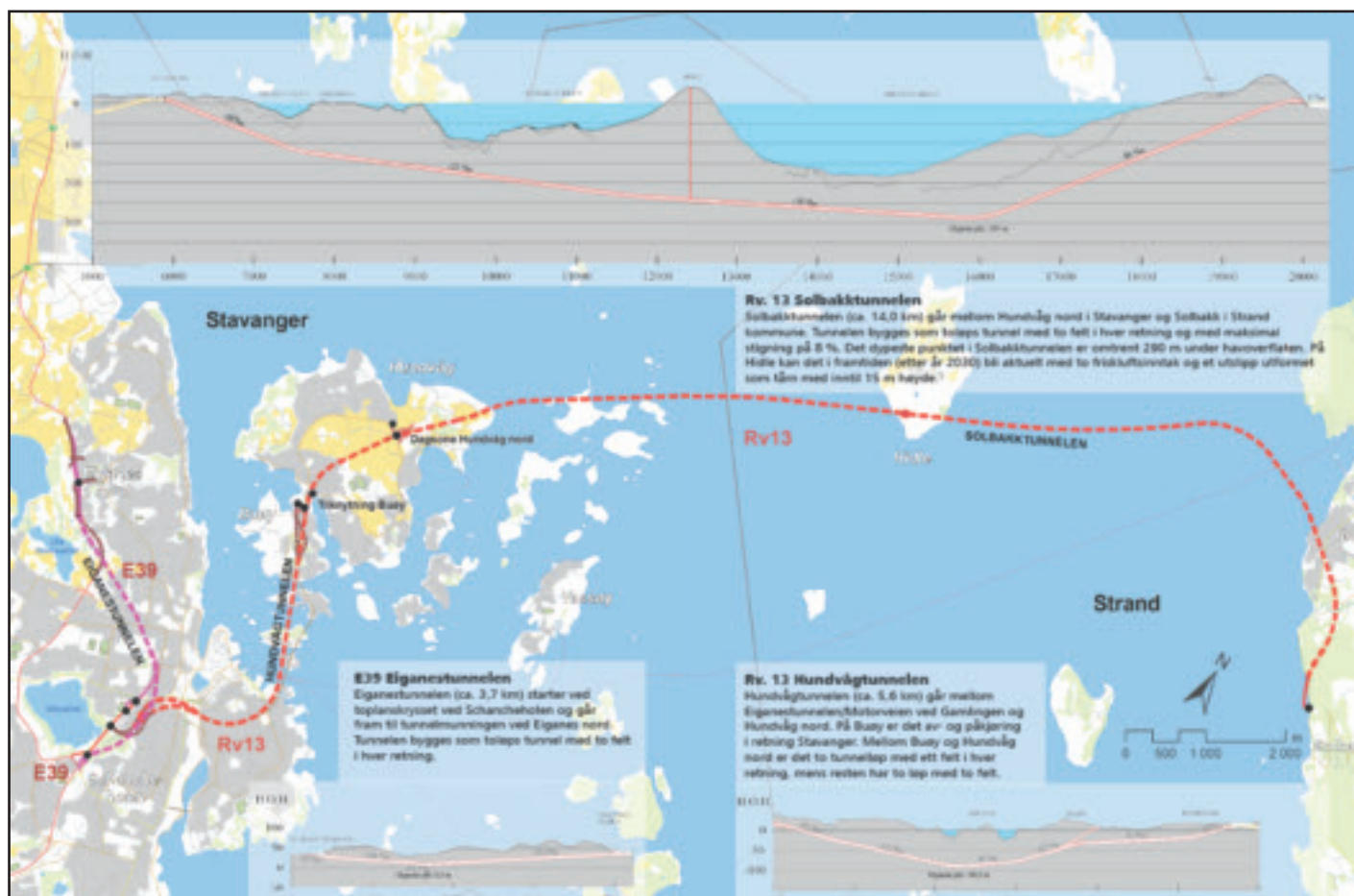
Motbakkene underveis har vært mange, og de bratteste har bestått i økte kostnader knyttet til nye sikkerhetskrav og en generell kostnadsøkning i anleggsbransjen. Nå ser det imidlertid ut til at Ryfast får drahjelp av endrede økonomiske konjunkturer og en anleggsbransje som får ledig kapasitet til å gyve løs på nye prosjekter.

Forskningsdirektøren i Statistisk Sentralbyrå, Ådne Cappelen, er blant de økonomiske tungvektene som mener myndighetene bør legge til rette for at det kan gjennomføres nye infrastrukturprosjekter. Han oppfordrer regjeringen til å sørge for at det finnes tilstrekkelig med prosjekter innen bygg, anlegg og samferdsel som er ferdigregulert og klarlagt slik at de kan settes i gang raskt. Hovedpoenget er at en forsert gjennomføring av ulike prosjekter fort kan bli nødvendig for å unngå en brutalt hard landing i norsk økonomi.

Magnus Skretting er til daglig adm. dir. for Marine Harvest og har base i Hjelmeland. Han er også styreleder for Krafttak Ryfast AS. For Skretting er betraktningene fra Ådne Cappelen søt musikk.

- Jeg er kjempeoptimistisk med tanke på Ryfast. Vi ser at det blir stadig mer ledig kapasitet i anleggsbransjen, noe som vil gjøre gjennomføringen lettere. Opplever det også som en vitamininnsprøytning at statsminister Jens Stoltenberg har gitt tydelige signaler om at skal komme et løft innen samferdsel. I

Forskningsdirektøren i Statistisk Sentralbyrå, Ådne Cappelen, er blant de økonomiske tungvektene som mener myndighetene bør legge til rette for at det kan gjennomføres nye infrastrukturprosjekter.

tillegg er det så stort trøkk bak prosjektet blant politikerne i regionen og fylket, at jeg er overbevist om at Ryfast blir gjennomført.

Styrelederen i Krafttak Ryfast betrakter prosjektet som usedvanlig viktig for den fremtidige utviklingen i både Ryfylke og Stavanger-regionen.

- Ryfast handler i bunn og grunn om å binde Rogaland sammen. I dag har vi en situasjon der folk og næringsliv er låst fast deler av døgnet. Når vi nå etter alle solemerker får en heldøgns fastlandsforbindelse vil dette være svært positivt både for næringslivet i Ryfylke og for trafikkavviklingen i Stavanger, sier Skretting.

Regjeringens forslag til statsbudsjett for 2009 ble presentert 7. oktober. Ådne Cappelen mener dette er et budsjett som er godt tilpasset en situasjon der veksten avtar og arbeidsledigheten er på vei opp.

- Det er svært usikkert hvor mye ledigheten vil øke fremover. Vi kan håpe den ikke øker mye, og ikke mer enn det som anslås i Nasjonalbudsjettet 2009. Men det kan gå mye verre og det bør vi planlegge for, understreket Cappelen.

VIDERE FRAMDRIFT FOR RYFAST

Ryfast er nå inne i sluttrunden av den politiske behandlingen i regionen og i

fylket. Prosjektet er i all hovedsak bompengefinansiert. I tillegg er det nødvendig med et regionalt spleiselag for å få regnestykket til å gå opp.

De berørte kommunene tar i løpet av oktober stilling til en finansieringsplan som innebærer at Stavanger bidrar med 200 millioner, fylkeskommunen med 100 millioner, ryfylkekommunene med 30 millioner og næringslivet med 30 millioner kroner.

Deretter går saken til fylkestinget for endelig behandling. Dette skjer etter planen i desember.

Hvis fylkestinget gir sitt godkjentstempel oversendes saken, ifølge samferdselssjef Gunnar Eiterjord, til Vegdirektoratet.

FAKTA OM RYFAST

Ryfast vil bestå av de to undersøiske tunnelene Hundvågtunnelen og Solbakk tunnelen, og er et prosjekt kostnadsberegnet til ca. 4,4 milliarder kroner. Prosjektstart er planlagt til 2010/11, med fullføring i 2014/15. Næringsforeningen har i mange år vært en aktiv pådriver for prosjektet, og har

- Vegdirektoratet må så be Samferdselsdepartementet utarbeide en proposisjon for Stortinget. Selv om Ryfast ikke er avhengig av statlige bevilgninger, må jo prosjekter som dette godkjennes av Stortinget.

Eiterjord understreker i tillegg betydningen av at Eiganestunnelen blir finansiert tidlig i neste Nasjonal Transportplanperiode (2010-2019)

- Utfordringen er at Hundvågtunnelen (del av Ryfast) skal henge sammen med Eiganestunnelen. Eiganestunnelen er, i motsetning til Ryfast, et stamveiprosjekt, og dermed avhengig av statlige bevilgninger. Derfor er det avgjørende for fremdriften av Ryfast at Eiganestunnelen kommer på plass tidnok.

blant annet etablert selskapet Krafttak Ryfast AS. Selskapet jobber aktivt for å bidra til realiseringen av Ryfast, og har en ko-ordinerende rolle i arbeidet med å sikre næringslivets økonomiske bidrag til prosjektet. Magnus Skretting, direktør for Marine Harvest, er styrelleder i Krafttak Ryfast AS.

HANDLEKRAFT

Kruse Smith er en av de største og mest handlekraftige byggeaktørene i Agder, Telemark og Rogaland. Vår styrke er at vi evner å ta totalansvar for ulike byggeprosjekter fra tidlig idéfase, til utarbeiding, drift og vedlikehold.

Kruse Smith finner du i Kragerø, Arendal, Kristiansand og Lyngdal i sør, på Forus og Karmøy i vest.

 KRUSE SMITH
www.kruse-smith.no

Lokemotiv - Foto Monica Jansen

skape.no
etablerersenteret for Rogaland

Planlegger du å starte egen bedrift?

Skape.no kjører gratis introduksjonskurs og veiledning for etablerere utover hele høsten.

Sjekk nettsiden vår for mer informasjon: www.skape.no

Skape.no er et samarbeidsprosjekt mellom Rogaland fylkeskommune, Innovasjon Norge, NAV Rogaland, Fylkesmannen i Rogaland, Stavanger-regionen Næringsutvikling, RKK og kommuner i Rogaland

Er dette muligheten du har ventet på?

Blue Consulting AS går inn i en ekspansjonsfase og søker derfor:

Blue Consulting AS er et av regionens ledende selskap innen leveranse av SAP kompetanse. Vårt mål er å være det foretrukne SAP konsultentselskapet for kunder og ansatte. Selskapet er i dag 14 ansatte med spesialkompetanse innen SAP. Selskapet har krevende kunder med mange spennende utfordringer.

www.bluec.no

Daglig leder

Vil du være daglig leder i et konsultentselskap som skiller seg ut fra den store massen av selskaper? Dette er et selskap hvor du selv bestemmer din hverdag. Du vil ha hovedansvaret for oppfølging av våre kunder, konsulenter, markedsføring, etablering av nye kundeforhold, samt ha ansvaret for driften av selskapet for øvrig. Dette er stillingen for deg som ønsker utfordringer, utvikling og som kan ta selvstendige avgjørelser.

Vi forventer: Du er god å kommunisere med mennesker og er en ledertype som kan ta ansvar. Kjennskap til SAPs produktportefølje er å foretrekke, men ikke en forutsetning.

Vi tilbyr: Arbeide med interessante kunder og meget dyktige medarbeidere, stort utviklingspotensiale, samt fleksibel arbeidstid og fordelaktig avlønning.

SAP-konsulenter

Vi søker etter flere dyktige fast ansatte SAP-konsulenter innen alle fagområdene av SAP. Spesielt ønsker vi personer innen HR, BI/datavarehus, portal og netweaver.

Vi kan tilby et spennende miljø der vi har oppdrag inne flere type bransjer. Til de rette kandidatene kan vi tilby meget konkurransedyktige betingelser.

Høres dette interessant ut – kontakt oss!

Eventuelle spørsmål kan stilles til Owe Nielsen på telefon 4123 2001 eller pr. mail, owe.nielsen@bluec.no

Søknad med CV sendes til post@bluec.no. Innen 16. nov. 08.

SAP
Community
Partner

SEB
NORGE
PARTNERE 2008

Næringstreff med fokus på hoder og hender

Næringsforeningen inviterer til stormønstring på 13. november. Administrerende direktør Jostein Soland er blant dem som gleder seg.

- Næringstreffet er et av høstens høydepunkter, og blant de viktigste arrangementene vi tilbyr medlemmer og potensielle medlemmer. I år retter vi fokus på en av de største næringspolitiske utfordringene regionen vår står ovenfor: Hvordan kan vi sikre oss nok kvalifisert arbeidskraft? Hvordan kan vi vinne fram i konkurransen om de beste hodene og hendene? Hvordan kan vi få mest mulig nytte av den viktigste ressursen vi har, nemlig medarbeiderne i bedriften?

Soland er svært fornøyd med at Tora Aasland, minister for høyere utdanning og forskning, har takket ja til å holde hovedforedraget på Næringstreffet 08.

- Tora Aasland kjenner både utdanningssystemet og kompetansebehovet i næringslivet godt. Hun har i tillegg lang fartstid som fylkesmann i Rogaland, noe som gjør at hun har god innsikt i de mulighetene og utfordringene som næringslivet står ovenfor i fylket vårt, sier Soland.

Bjørn Risa

Per Gärdsell

Tora Aasland

Tore Christiansen

Næringstreffet 08 vil ha en stor og variert meny. I tillegg til hovedforedraget blir det avviklet seks ulike parallellseminarer der alle deltakerne har anledning til å delta på to hver. Tema for parallellseminarene vil være hvordan vi mest effektivt kan skaffe, utvikle, dele og beholde kompetanse. I tillegg vil det være egne seminarer for ledelse og for læring i organisasjonen.

Også på parallellseminarer blir det mulighet til å høre på, og diskutere

med, spennende foredragsholdere som Tore Christiansen, Per Gärdsell, Anders Reichborn, Tom Hetland, Bjørn Risa mfl.

Velkommen til et givende Næringstreff på Quality Residence Hotel i Sandnes torsdag 13. november!

For påmelding:
www.stavanger-chamber.no

Av: Frode Berge

**Sammensatte oppdrag.
Én problemløser.**

Monika Olsen [Kontoradministrator]

Endringsprosesser preger i stigende grad både enkeltmennesker og virksomheter. Når vi har fått ord på oss til å være nytenkende og annerledes i advokatbransjen, er det blant annet fordi vi har arbeidet tett med våre kunder og forbindelser. Vi er vant til utfordringer innen arbeidsforhold, selskap, skatt og kontrakter.

Advokatfirma Helliesen_Kvernberg AS.
Telefon 51 84 12 20 www.lawyer.no

HELLIESEN_KVERNBORG
ENGASJERTE_MENNESKER

Ofte ender konflikter i sykefravær eller oppsigelse. Bedriftene mister dyktige medarbeidere, renommé, det oppstår utrygghet og uro i organisasjonen forklarer Sissel Simonsen, helse- og arbeidsmiljørådgiver i Stavanger Bedriftshelsetjeneste.

- Lær di

Tidlig morgen i Jåttåvågen! Kursdeltakerne skynder seg gjennom vinden og opp i det skjeve tårnet. De har en spennende og lærerik dag i møte: På agendaen står konflikthåndtering, og i dag skal de lære å krangle!

Tekst: Elianne Strøm
Foto: Hild Bjelland Vik/BITMAP

-Ofte ender konflikter i sykefravær eller oppsigelse. Bedriftene mister dyktige medarbeidere, renommé, det oppstår utrygghet og uro i organisasjonen, forklarer Sissel Simonsen, helse- og arbeidsmiljørådgiver i Stavanger Bedriftshelsetjeneste.

Det er Stavanger Bedriftshelsetjeneste som ønsker å sette fokus på konflikter i

**Din lokale kompetansepartner:
Revisjon. Virksomhetsutvikling.
Internkontroll. Skatt og avgift.***

PricewaterhouseCoopers, Pb 1508, 5505 Haugesund
PricewaterhouseCoopers, Pb 8017, 4068 Stavanger
www.pwc.no - 02316

*connectedthinking

PRICEWATERHOUSECOOPERS

ne ansatte å krangle

arbeidslivet. Nå ønsker de at næringslivet skal lære seg å krangle. Det tradisjonelle tankegodset er at konflikter forstyrrer og at partene er motparter. Det finnes bare en objektiv sannhet med en vinner/taper, og kun en utenforstående som kan avgjøre konflikten, med sanksjonsmuligheter.

Resultatet av slik tenking er blant annet brutte relasjoner, fysiske og psykiske belastninger, med mulig avgang fra arbeidslivet.

PARADIGMESKIFTE

Bedriftshelsetjenesten ønsker å snu det tradisjonelle tankegodset. Arbeidstakere skal tenke at konflikter er et livsvilkår som gir mulighet for vekst og utvikling. Det tas hensyn til begge parter, hvor begge må være aktive for å løse konflikten. Denne nye kunnskapen ønsker de nå å overføre til næringslivet i Rogaland.

- Næringslivet må lære å krangle på en konstruktiv måte. De må lære å snakke sammen, også når det er vanskelig. Sist men ikke minst; næringslivet må lære seg å bruke konfliktmekling når konfliktene er så forstyrrende og fastlåste at partene har mistet dialogen.

Grunnen til bedriftshelsetjenestens engasjement er at man har fått flere henvendelser fra næringslivet om hjelp til konflikthåndtering.

- Mange opplever at konflikten stop-

per opp ved at partene rett og slett ikke klarer å snakke sammen lenger. Bedriften prøver å løse konflikten selv, men har ikke de rette verktøyene for å gjøre dette. Derfor ber de oss om hjelp, sier Simonsen, som også er utdannet sykepleier.

- Når man er i konflikt, er det følelsene som styrer, og følelsene som setter handlingsmønsteret. Det vi ønsker er å koble inn fornuften, fortsetter hun.

”Næringslivet må lære å krangle på en konstruktiv måte. De må lære å snakke sammen, også når det er vanskelig.

Sissel Simonsen

- Det finnes ingen objektive sannheter, kun subjektive oppfatninger, hvor begge parter har rett sier Simonsen, som videre forklarer at når man er i konflikt med andre, så føler man seg som et offer, og at det derfor er viktig å komme i dialog.

Stavanger Bedriftshelsetjeneste invi-

terer derfor partene som er i konflikt, til meklingsmøte hvor de bringer partene sammen og får i gang en dialog. Meklingen gjør at de objektive fakta blir lagt på bordet. Begge parter får forklart sin oppfattelse av saken, på den måten skapes en dialog og forhåpentlig forståelse og empati hos den andre.

TILBYR KURS I KRANGLING

Stavanger bedriftshelsetjeneste tilbyr altså ”krangle-kurs” for næringslivet. Ifølge Simonsen har kursene allerede rukket å bli populære, og deltakerne viser stor iver og stort engasjement. De har fått flere gode tilbakemeldinger og håper at trenden fortsetter.

- Vi prøver å bidra på vår måte. Det er viktig at alle i bedriften får samme kunnskap. Det er et fortrinn at ledelsen kan dette, men en kommer ikke langt dersom resten av bedriften ikke kan ta i bruk samme verktøy.

Simonsen tror at næringslivet i Rogaland kan få et konkurransefortrinn ved å lære seg å krangle, og å være uenige på en konstruktiv måte. Man må se på konflikter som et livsvilkår, se på dem som muligheter for utvikling og læring, mener Simonsen, og beordrer næringslivet til å sette i gang med krangelen.

På den rette måten naturligvis.

BryggeriParken
Næringslokaler til leie

Bryggeriparken består av alle tidligere bygningene i Tou Bryggeri. Det er innregulert 230.000 kvm næringsareal. Den eksisterende bygningsmassen er på 30.000 kvm, og er nå nesten fullt utleid.

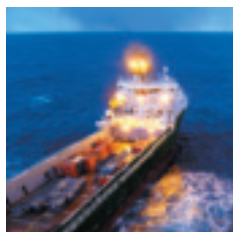
Velkommen som leietaker i bryggeriparken!

Ønsker du og leie lokaler i nybygg med fremtidig bybanestopp på tomten, moderne urbanisering, samt mulighet til å sette ditt personlige preg på arbeidsplassen? Da kan du som leietaker være med fra første spadetak og sette standarden for fremtidens utvikling på området.

Er du interessert i prosjektet kan du ta en titt på www.bryggeriparken.no eller ta kontakt med Terje Eidsmo på tlf. 908 28 510 eller sende en mail til terje.eidsmo@bryggeriparken.no

FOTO: BITMAP

Våre fotografer har fleksibilitet og erfaring til å løse alle typer fotooppdrag, enten i vårt studio, hos kunde eller på location. Digital bildebehandling og kvalitetssikring er også en viktig del av et fotooppdrag. Kontakt oss for en uforpliktende bildeprat.

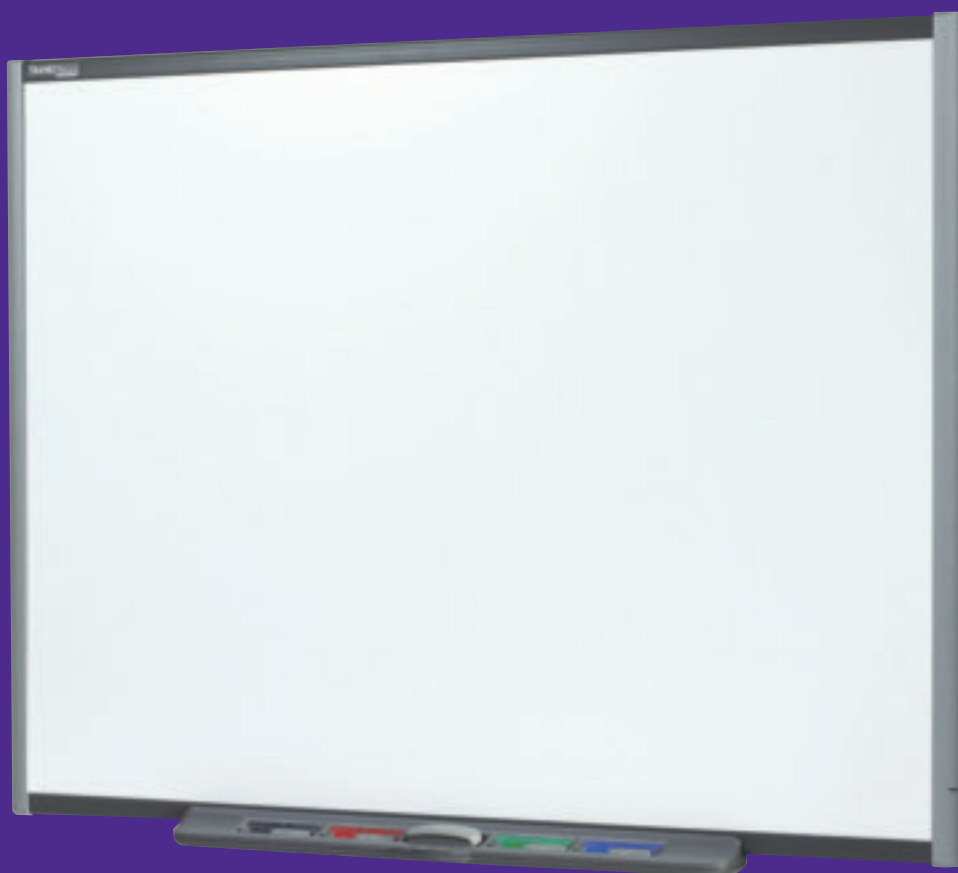
BITMAP*

Tlf. 51 84 92 30

Kvitsøygt. 91, 4014 Stavanger, post@bitmap.no, www.bitmap.no

REKLAMEFOTO SCANNING DIGITAL UTSKRIFT MESSEDEKOR BILDEDATABASE

SMART Board

Smarte løsninger er på plass hos Gaz de France, Mento, Kron, Kvia as, Kronen Gård....
og mange flere som ser nytten av moderne, enkle og funksjonelle AV-løsninger.

Vi har innredet et eget showrom på Sandnes der vi bl.a. kan demonstrere «SMART Board» og andre AV-løsninger. I tillegg fører vår avdeling for dokumentbehandling et bredt utvalg av kontormaskiner.

- Kopimaskiner/profesjonelle multifunksjonsmaskiner
- Scannere, printere og fax
- Stort utvalg av programvare
- Konvoluttering, frankering, laminering og makulering
- Kassa apparater, restaurant- og kantine-løsninger

Den viktigste relasjonen til våre kunder begynner når kunden har tatt produktene i bruk. Det er da vi virkelig får vist hva vi er gode til.

Magnar Eikeland

Vi skaper arbeidsglede

Oalsgate 1-2, Postboks 424, 4304 Sandnes. Telefon 47 51 67 00. Telefaks 51 62 52 22
E-post: postme@magnar-eikeland.no www.magnar-eikeland.no

**GO AHEAD, MAKE
SOMEONE'S DAY!**

JULEGAVETIPS:
Kjøp gavekort til gode
filmopplevelser!
Gavekort selges i billett-
skranken på SF Kino
Stavanger & Sandnes.
Mer info: 51 51 07 06

STAVANGER www.sfkino-stavanger.no SANDNES www.sfkino-sandnes.no

KINO

- Innvandring avgjørende for regionens utvikling

Evnen til å rekruttere og integrere utenlandsk arbeidskraft vil for en stor del være avgjørende for regionens utvikling, mener fylkesordfører Tom Tvedt.

Rekruttering og integrering av utenlandsk arbeidskraft er avgjørende for videre vekst i regionen, sier fylkesordfører Tom Tvedt.

Tekst: Harald Minge
Foto: Philip Tornes/BITMAP

Skrekkscenariet er ikke langt unna. I løpet av de fem neste årene ruller eldrebølgen innover rogalandskysten. 20 prosent av befolkningen vil være over 60 år, og alt tyder på at etterspørselen etter arbeidskraft vil øke i takt med regionens videre utvikling. Allerede i dag begynner ledigheten å nærme seg null.

- Det er helt avgjørende at det offentlige og næringslivet drar lassett sammen for å stimulere til økt arbeidsinnvandring. Et like stort suksesskriterium er imidlertid vår evne til å få dem til å bli. Den store utfordringen er å gjøre Stavanger-regionen enda mer attraktiv for utlendinger som vil hit for å jobbe, sier Tvedt.

En av Tvedts bekymringer er at Rogaland og Norge ikke er alene om å ha behov for mer arbeidskraft.

- Alle de europeiske landene vil kjempe om den samme arbeidskraften. Veksten

er stor, spesielt i de sist ankomne EU-landene. Stavanger er en by med ambisjoner om å innta posisjoner, for eksempel innen energisektoren, som også europeiske byer sikter seg inn mot. Utfordringen blir å vinne kampen om den rette kompetansen, og faren er at vi taper konkurranseevne hvis vi ikke lykkes, sier Tvedt.

LANGSIKTIGHET VIKTIG

Ifølge Tvedt finnes det ingen snarveier for å gjøre regionen mer attraktiv.

- Jeg tror på det langsiktige og en ytterligere rendyrking av de mange gode

egenskapene denne regionen har. At vi kan presentere allsidige tilbud i forbindelse med kultur og alle andre aktiviteter som blir verdsatt av innflyttere, blir viktig. Andre faktorer som betingelser og anstendige arbeidsforhold er også faktorer som må trekkes fram, sier Tvedt. Det avgjørende er imidlertid trivsel.

- Opplever de en åpen befolkning som viser respekt og høflighet? Trives de med den rogalandske sjelen, og finner de seg til rette sosialt tross kulturforskjellene? Jeg tror mulighetene er gode for at disse forutsetningene innfris, sier Tvedt.

Stormøte om arbeidsinnvandring

Torsdag 6. november arrangeres det et stormøte om arbeidsinnvandring på Quality Hotell, Sola Airport. Konferansen er et samarbeid mellom Næringsforeningen i Stavanger-regionen, OLF, NHO, LO, NAV, Stavanger kommune, Rogaland fylkekommune og Stavanger-regionen Næringsutvikling. Blant foredragsholderne er disse: Tom Tvedt, Fylkesordfører,

Belinda Pyke, Director for Equality European Commission, Berit Alfsen, NAV Eures, Libe Rieber Mohn, Statssekretær, Line Eldring, forsker Fafo (Institutt for arbeidsliv- og velferdsforskning), Tone Lin ge, Universitetslektor UiS, Inger Tunsberg, rådgiver SMI Human Utvikling og Elin Schanche, adm. dir. Stavanger-regionen Næringsutvikling.

- Det er nettverket som

I bare to måneder har de bodd i Stavanger, men allerede nå føler Emma Chiappinelli og Alistair Kitcming seg godt integrert. Nøkkelen var å følge Næringsforeningens kurs om hvordan det norske samfunnet fungerer.

Da Alistair fikk tilbud om å flytte fra Schlumbergers kontor i Belfast til Stavanger, ble Emma med på flyttelasen. Selv er hun utdannet fysioterapeut, men fryktet at hun skulle gå arbeidsledig i den nye hjembyen.

- Det gikk to uker før jeg fikk jobben på Hinna fysioterapi. Jeg sendte dem en epost og fikk positivt svar med en gang. Etter en samtale var jeg på plass. Heldigvis er dette en jobb det går an å utføre selv om jeg ikke snakker norsk. Dessuten jobber jeg spesielt med utlendinger som trenger behandling, og da er det jo en fordel å være engelskspråklig, sier hun.

JOBV VIKTIG FOR PARTNER

Dermed ble et klassisk problem tidlig ryddet av veien. En helt vanlig situasjon når det gjelder arbeidsinnvandring er nemlig at den ene parten i et forhold kommer til en ferdig jobb, mens den andre mistrives på grunn av arbeidsledighet og ensomhet.

- Det er nok et problem, ja. Jeg kjenner mange andre som ennå ikke har skaffet seg jobb. Da er det spesielt viktig å få etablert et nettverk tidligst mulig, og der kommer Næringsforeningens INN-prosjekt inn i bildet, sier Emma. I løpet av en lang dag fikk hun sammen med andre kursdeltakere opplæring i norsk kultur og ulike lokale tilbud.

- Vi fikk vite det mest nødvendige om

Det er ikke noe problem å gå på shopping i Stavanger så lenge ekspeditørene snakker engelsk, sier Emma og Alistair.

geografi, politikk, kulturelle verdier, helse og alle de forskjellige servicetilbudene vi benytter oss av i de daglige. Vi har reist litt rundt tidligere, men aldri opplevd denne type kurs. For folk som er nye i regionen er dette svært nyttig.

De to er likevel mest opptatt av det nettverket de får tilgang til gjennom kurset.

- De sosiale treffene er viktige. Plutselig har vi venner, og vi har kontakt med folk som er i sammen situasjon som

oss. Dette er den viktigste suksessfaktoren for vellykket integrering. INN-prosjektet har gitt oss et kontaktpunkt, sier de.

SANS FOR LEVEMÅTEN

Velkvalifisert arbeidskraft fra utlandet er en prioritert oppgave for regionen. Alistair og Emma mener det er mange gode grunner til å komme hit.

- For vår del er området ideelt. Miljøet er internasjonalt, og de fleste snakker

får oss til å bli

engelsk. Vi som kommer fra de britiske øyene har også lett for å tilpasse oss klimaet. Kulturelt er ikke forskjellene så store, og her møter vi bare smil og åpenhet, sier Emma. Alistair skyter inn:

- For Scumberger har det ikke vært noe problem å få folk utplassert til Stavanger-regionen. Imidlertid har jeg hørt at det er verre å få dem hjem igjen, og det er jo et godt tegn, sier han.

- Hvor lenge blir dere?

- I utgangspunktet i 2-3 år, så får vi se.

Nå har vi bosatt oss midt i Stavanger, og trivselen er høy. Den rogalandske levestilen har vi også fått stor sans for. Det er faktisk en viktig faktor at dere prioriterer det gode liv. Dere tilbringer kveldene sammen med familien framfor å sitte på jobb, og er ekstremt opptatt av fritidsaktiviteter. Dette er faktisk et element som bør framheves, både når det gjelder integrering og rekruttering, avslutter de.

Emma Chiappinelli og Alistair Kitcming nyter livet som arbeidsinnvandrere i Stavanger. Næringsforeningens kurs om nordmenn og norske vaner ga dem god ballast og et omfattende kontaktnett.

- De må trives på hjemmebane

Hvis de trives på hjemmebane er sjansen større for at arbeidsinnvandrere blir værende i Stavanger-regionen, sier Inger Tone Ødegård som er ansvarlig for det såkalte INN-prosjektet i Næringsforeningen.

I tre år har Næringsforeningens administrasjonssjef bygget opp en omfattende kursvirksomhet for å integrere utenlandsk arbeidskraft.

- Poenget er å få utlendingene til å trives også utenom jobben. Derfor har vi en viktig rolle som nettverksbyggere. Ektefellene må vi få med. Vi tilbyr sosiale arrangementer, jobbsøkerkurs og foredrag om alt fra glattkjøringskurs til skigåing, sier hun, og fortsetter:

- Samtidig handler det rett og slett om å gi bred informasjon om vår kultur og fortelle om hvor de finner de ulike servicetilbudene, sier Ødegård, som på grunn av etterspørselen har utvidet staben med én person. Næringslivet vet å verdsette prosjektet.

- Vi har et veldig godt samarbeid med mange av bedriftene med stort behov for utenlandsk arbeidskraft. De har innsett at vi har en nyttig funksjon, sier hun.

Ødegård tar med at Næringsforeningen i Stavanger-regionen snart gir ut en håndbok for utlendinger som kommer til Stavanger.

- Det er blir en slags avansert reisehåndbok som inneholder all den informasjonen som er nødvendig for arbeidsinnvandrerne, avslutter Ødegård.

Nytt forprosjekt viser store utfordringer

- Det hjelper ikke å rekruttere utenlandsk arbeidskraft hvis vi ikke lykkes med integreringsfasen, sier seniorforsker Henrik Kvadsheim ved IRIS. Nå presenterer han resultatene fra et nytt forprosjekt som synliggjør regionale utfordringer for arbeidsinnvandringen.

Våren 2007 fikk Iris i oppdrag fra Rogaland fylkeskommune å gjennomføre et forprosjekt for å avdekke ulike behov og utfordringer knyttet til den økende arbeidsinnvandringen i regionen. Gjennom samtaler med lokale aktører er det foretatt en kartlegging, og nå satses det på at problemstillingene blir presentert i et hovedprosjekt. Det er nødvendig å frambringe mer kunnskap om hva som motiverer arbeidsimigrantene til å komme til Rogaland, hvordan de tilpasser seg i regionen, og hvorfor de velger å reise eller bli.

BETYDELIGE UTFORDRINGER

- Den foreløpige kartleggingen viser at vi har utfordringer, både på kort og lang sikt. Videre er det helt nødvendig å se på sammenhengen mellom rekruttering og integreringsfasen, samtidig som vi snakker om ganske forskjellige yrkesgrupper: Lavt kvalifisert arbeidskraft og høy kompetanse representerer helt ulike problemstillinger, sier Kvadsheim.

Arbeidskraft med lav kompetanse kommer gjerne til Norge på grunn av bedre lønnsvilkår og et trygt sosialt rammeverk, mens de som sitter på høyere kompetanse, har helt andre motiver.

- Vi må innse at Norge ikke er et spesielt attraktivt land for den siste gruppen. Lønnsmessig er vi for eksempel på et lavere nivå enn andre europeiske land. Men samtidig har vi i denne regionen et helt unikt kompetansemiljø innenfor olje- og gass som gjør at det finnes spesielle utfordringer her. Problemet er å få dem

til å bli. Vi lykkes rett og slett ikke godt nok med integreringen, og siden denne arbeidskraften er meget mobil, mister vi altfor ofte disse ressurspersonene, sier han.

Årsakene er mange. I rapporten framheves kortsiktige behov for språkopplæring og flere sosiale integreringsarenaer. De langsiktige utfordringene løses imidlertid ikke over natten.

- Dette handler for en stor del om regionens attraktivitet på flere plan. I tillegg kommer grunnleggende kulturfor skjeller inn i bildet. Indiske ingeniører kan for eksempel få en ensomhetsfølelse hos oss. For dem er det nesten skremmende at de kan gå en søndagstur uten at det finnes folk i gatene.

TA VARE PÅ DE NYE

Kvadsheim framhever betydningen av langsiktig tenkning og tilpasning i det som er næringslivets kjernevirksomhet i regionen.

- Olje- og gassbransjen er viktig for Stavanger, men god integrering av utlendingene er avhengig av stabilitet og langsiktighet i utøvelsen av arbeidsgiverfunksjonen. Dette er nemlig en bransje som er ekstrem følsom for kortsiktige svingninger. En nedgang i oljeprisen fører veldig raskt til innsparinger. Bransjen er preget av en litt for kortsiktig tankegang som klart er hemmende for vår evne til å holde på kompetanse utenfra. Vi må - som region - ta bedre vare på de nye, ellers forsvinner de raskt, sier han.

Henrik Kvadsheim ved Iris presenterer resultatene fra et nytt forprosjekt som synliggjør regionale utfordringer med tanke på arbeidsinnvandringen. Evnen til integrering er viktigst, mener han.

For å komme videre må det ifølge Kvadsheim tas både nasjonale og lokale grep.

- Regelverk og arbeidsvilkår håndteres jo nasjonalt, men vi må se på hva vi kan gjøre her i regionen. Noen må ta et overordnet ansvar, og bransjeorganisasjoner, kommuner, fylkeskommune og næringslivet må søke sammen for å finne løsninger. Næringslivet tenker for kortsiktig, så noen må ta ansvar for å løfte fram det langsiktige perspektivet. Det er også et stort behov for å strukturere utfordringene bedre, sier forskeren, som også håper på et bedre samarbeid næringslivsaktører mellom.

- Konkurrenter bør søke sammen, og virksomhetene bør kunne utnytte hverandres internasjonale nettverk. Mange av de store selskapene har kontorer i de fleste verdenshjørner, og dette er viktige rekrutteringskanaler som flere bør kunne dra nytte av.

Vilkår for- og betydningen av norsk trygdemedlemskap

En rekke norske virksomheter rekrutterer utenlandsk arbeidskraft. Dette skjer ofte i form av direkte ansettelser, men også i form av innleie fra utenlandske utleiende av arbeidskraft. Rekruttering kan også skje i form av at konsernselskaper i utlandet stiller ansatte til rådighet for norske søster/datter-selskaper.

Uansett hvilken tilknytningsform som benyttes, vil det oppstå spørsmål knyttet til skatt, trygd, immigrasjon og arbeidsrettslige spørsmål.

I hovedsak vil problemstillingen være hvilket lands lovgivning arbeidstakeren skal omfattes av. Rådsforordning 1408/71 som gjelder innenfor EØS inneholder lovvalgsregler som bestemmer hvilket lands trygdeordning som skal gjelde. Selv om den ansatte ut fra en lesing av folketrygdloven anses som medlem i norsk folketrygd, vil trygdeavtalene overstyre dette, og kunne lede til et annet resultat. Lovvalgsreglene i trygdeavtalene vil da få betydning for i hvilket land vedkommende har sin trygdedekning, hvor den ansatte og eventuelt arbeidsgiver skal betale trygde- og arbeidsgiveravgift, og ikke minst hvor den ansatte må fremsette krav om trygdeytelser. Innenfor EØS-området benyttes attest E101 som utstedes som bekreftelse på lovvalg og bør foreligge før arbeidet tar til.

Utenlandsk personell som ansettes direkte av norsk arbeidsgiver for å arbeide i Norge, vil normalt være trygdet i Norge både etter norsk folketrygdlov og trygdeavtalene. I så fall skal det betales trygdeavgift og arbeidsgiveravgift i Norge.

Dersom arbeidstakere sendes ut av

utenlandsk arbeidsgiver for å arbeide i Norge, vil imidlertid trygdeavtalene kunne medføre at hjemlandets trygdeordning gjelder. Det skal da innrømmes fritak for trygdeplikten i Norge, og det skal ikke betales trygdeavgifter og arbeidsgiveravgift til Norge. Før det utstedes fritak i Norge, må det fremlegges dokumentasjon på utenlandsk trygdedekning.

En problemstilling vi har erfart kan oppstå er når en person ansettes hos norsk arbeidsgiver, men forutsettes å arbeide i flere land. Dersom en person utfører arbeid på flere EØS-staters territorium inkludert i bostedsstaten, kan resultatet bli at vedkommende anses omfattet av sin bostedsstats lovgivning. Dersom bostedsstaten ikke er Norge, vil vedkommende ikke være medlem i norsk folketrygd. Det skal da ikke betales trygdeavgift eller arbeidsgiveravgift i Norge. Det skal da betales avgifter i tråd med vedkommende bostedsland lovgivning. Norsk arbeidsgiver kan da bli tvunget til å betale fremmed arbeidsgiveravgift. Dersom en slik arbeidstaker sendes ut av EØS-området for å arbeide, vil vedkommende kunne risikere å stå uten trygdedekning med mindre hans bostedsstat har egen trygdeavtale med dette tredje landet. Norsk arbeidsgiver kan da i verste fall bli ansvarlig for eventuelle krav som oppstår dersom arbeidstakeren ikke har trygdedekning.

I tilfelle arbeidstakeren i nevnte tilfelle ikke arbeider i bostedsstaten, vil han etter Rådsforordningen bli medlem i den stat arbeidsgiveren har sitt forretningskontor. Dersom dette er i Norge vil da norsk lovgivning gjelde. Han vil da i nevnte tilfelle kunne være medlem i norsk folketrygd

i en begrenset periode ved arbeid utenfor EØS-området i tråd med folketrygdlovens regler.

En annen problemstilling som vi har erfart er arbeidstakere som ansettes på lokal norsk kontrakt, men arbeider på rotasjon eller turnus i Norge med friperioder i hjemlandet, og hvor han da kanskje arbeider for en annen arbeidsgiver. Også i dette tilfellet er det bostedsstatens lovgivning som gjelder. Dersom bostedsstaten ikke er Norge, vil vedkommende ikke være medlem i norsk folketrygd. Det skal da ikke betales trygdeavgift eller arbeidsgiveravgift i Norge. Det skal da betales avgifter i tråd med vedkommende bostedsland lovgivning. Norsk arbeidsgiver kan bli tvunget til å betale fremmed arbeidsgiveravgift.

Det er viktig å være klar over medlemskapsreglene da disse er bestemmende for hvor vedkommende har sin trygdedekning, hvor den ansatte og eventuelt arbeidsgiver skal betale trygdeavgift, og ikke minst hvor den ansatte må fremsette krav om trygdeytelser. I tillegg kan medlemskapet være relevant etter andre regelsett bl.a., adgangen til å bli medlem av en bedrifts pensjonsordninger, samt i hvilken grad bedriftens forsikringsordninger gjelder. Som oftest forutsetter dette medlemskap i norsk folketrygd.

Av: Erik Øxnevad Larsen
Advokat/Senior Manager, Tax & legal
Deloitte Advokatfirma DA

Kontor

i hjertet av

STAVANGER?

www.hesbynett.no
tlf: 51 53 20 53

**Hesbynett har for utleie
fiks ferdige kontorer klar
til innflytting nå!**

Kort vei til alt
Ferdig møblert
Kort eller langtidsbasis
Internett og telefon
Mulighet for ASP/ felles IKT-løsning

HESBYNETT

Morten Larsen viser
SwimEye som reduserer
faren for drukning i et
basseng ved å gi tidlig
varsling til badevakt.

Ipark-oppfinnere redder liv

Gründerne i Davo AS har utviklet et produkt som kan redde liv: SwimEye. Enkelt forklart er det et kamera som installeres i svømmebasseng, som skal registrere om noen er i ferd med å drukne. SwimEye analyserer undervannsbilder og registrerer situasjoner som kan føre til drukning. Badevaktene kan dermed bli varslet på et tidlig tidspunkt.

Tekst: Trude Refvem Hembre
Foto: Hild Bjelland Vik/BITMAP

SwimEye er rimelig i anskaffelse, enkelt å bruke og et viktig verktøy i HMS-arbeidet. Hvis en skal begynne å regne hva en drukning koster, er dette en billig forsikring. Hittil har seks anlegg i Norge gått til innkjøp av SwimEye, bla. Stavanger Svømmehall.

ALARMEN GÅR ETTER 20 SEKUND

Rosenkilden besøker innovasjonsbedriften Davo AS i Ipark på Ullandhaug. Det første vi lurer på er hva som er unikt med SwimEye og hvordan det virker. Salgsansvarlig Morten Larsen forklarer at kameraet analyserer undervannsbilder, og registrerer situasjoner som kan føre til drukning.

Davo står for Data Assistert Video Overvåkning. SwimEye er satt sammen av standardkomponenter og tar inn videosignaler fra kameraer under vann. Dersom en person eller et objekt blir liggende under vann, registreres et gult lys på kontrollskjermen og nedtellingene starter. Ligger personen fremdeles der etter 20 sekunder, lyser et rødt alarmlys og det

kan også koples på stemme som opplyser om hvilket basseng og hvor i bassenget personen ligger. Badevakten blir varslert f.eks på walkie-talkie.

Alle hendelser blir logget, slik at de kan brukes i en eventuell rapport, forklarer Morten Larsen. Han forteller at SwimEye er et viktig redskap for badevakter som har et stort ansvar med å holde oversikt på mange badegjester, ofte over hundre samtidig. I dårlig lysforhold er det vanskelig å se ned i bunnen av bassenget og i badevaktens dødszoner. – Jeg har hørt om badevakter som har opplevd drukningsulykker og som sliter hele livet med psykiske problemer, sier Larsen.

FRA MARERITT TIL DRØMMELØSNING

Hvordan fikk dere ideen til denne anti-drukningssløsningen?

– Det var en av gründerne, Torodd Buer, som hadde en marerittaktig drøm da de ventet barn. Han drømte at barnet druknet og tenkte at dette måtte han gjøre noe med. Dermed kontaktet han Oral Sjøflot og de to hovedaksjonærene gikk i gang med etableringen. De ansatte Morten Larsen som tar seg av det meste inntil flere folk er på plass. Larsen har bred kompetanse og nettverk i svømmemiljøet. Selv har han bakgrunn som

aktiv svømmer og badevakt og nå leder han Team Stavanger, en elitesvømmeklubb for ungdom i alderen 14-28 år og er hovedtrener for Madla Svømmeklubb.

MARKEDSLEDENDE I NORGE

SwimEye har en stor fransk konkurrent, men som er mye dyrere. SwimEye koster fra kr 350.000 avhengig hvor mange kameraer det er behov for. – Kameraet kan installeres med vann i bassenget. Det er Davo de eneste som tilbyr ifølge Larsen. Markedspotensialet er stort, og dersom det blir lovpålagt med varslingsystem i EU, vil Norge komme etter, tror Davo. Larsen mener at de største utfordringene i Norge er at kommunene som er eiere av svømmebasseng, ofte sliter med økonomien og beslutningsprosessen er omfattende i kommunale system. Imidlertid er fokus på HMS stort, og SwimEye bidrar til å gjøre arbeidsmiljøet bedre for badevaktene og svømmehaller tryggere for oss alle.

DAVO AS

Etablert: 2005

Daglig leder: Oral Sjøflot

Omsetning: ca 4 mill (2008)

Website: www.davo.no og www.swimeye.com

Bla om >>>

Grønn
SERVER

www.hesbynett.no
tlf: 51 53 20 53

Tenk nytt

Garantert minst 99,95% oppetid

Du har 100% kontroll på innhold og kostnader

Du reduserer installasjonskostnadene med ca 4 timer

Med virtuell server sparer du miljøet både ved redusert strømforbruk og redusert materialbruk

HESBYNETT

Hva må til for å lykkes

Skal du lykkes som gründer, må du bruke tiden og pengene godt. Du må kunne planlegge hele innovasjonsprosessen fra idéutvikling til salg og distribusjon, og knytte til deg nøkkelpersoner som du stoler på. I tillegg er det behov for kompetanse, nettverk og kapital. Kort sagt ha rett produkt til rett tid og riktig pris.

Rosenkilden har hatt en prat med Terje Handeland, administrerende direktør i Ipark, Innovasjonspark Stavanger, for å be ham si litt om hva som kjennetegner nyskapende virksomheter.

Ipark huser i dag ca 145 bedrifter. Omtrent halvparten er kommet inn via Ipark's inkubatorsystem. Undersøkelser viser at omtrent 80 % av disse innovasjonsselskapene klarer seg bra eller svært bra.

Innovasjonsprosessen kjennetegnes ifølge læreboken av følgende trinn: Etableringsfasen, utviklingsfasen og vekstfasen. I Inkubator er det først og fremst utviklingsfasen det fokuseres på. Etterpå skyter innovasjonsselskapene fart selv.

SUKSESS OG FAKTA

Hva er det som skiller suksess fra fiasko?

- Nå forutsetter jeg at teknologien er på plass, og at det er et fokusert og identifisert marked, sier Ipark-direktøren og fortsetter med at alt starter med en god idé som representerer noe som er interessant, samt at det er rett tidspunkt å lansere ideen. Det er ingen vits å komme med en skrivemaskin når pc er lansert tre år tidligere. Det viktigste er de men-

neskelige ressursene. De tre viktigste elementene som skiller teknologien er folk, folk og folk.

Hva mener du er suksesskriteriene for å lykkes lokalt, nasjonalt og internasjonalt?

Tillit er det viktigste ifølge Terje Handeland. - Når du starter lokalt, må du klare å inngi tillit. I den lokale sammenhengen er det ekstremt viktig at du klarer å få folk til å tro på deg. Og stole på deg. Enten de skal bistå med penger, råd eller andre virkemidler. Når det gjelder Davo AS, så blir utfordringen å installere nye anlegg og holde kostnadene nede.

Når det gjelder den nasjonale satsingen, må en klare å oppskalere salg slik at det blir en vekstbedrift. For å lykkes internasjonalt, må bedriften forsterke de nasjonale elementene, samtidig som en er bevisst på at en opererer på tvers av kultur- og landegrensar.

Det er mange som har brent seg på etablering i utlandet ved å bygge opp dyre organisasjoner i stedet for å opprette en agentavtale i det aktuelle markedet.

RESSURSER VIKTIGST

Og hva kreves av kompetanse, nettverk, kapital og andre ressurser for å lykkes?

- Det blir veldig individuelt og vanske-

lig å gi et konkret svar, men prinsipielt er det ekstremt avhengig av hvilken teknologi/produkt gründeren har valgt. Davo, for eksempel, skal installere en pc-basert teknologi i nye og eksisterende svømmeanlegg. De vil få en annen type behov på de tre områdene kompetanse, nettverk og kapital. Du må ha nok av disse tre viktige ressursene til å vokse i den takten du har mulighet til å vokse.

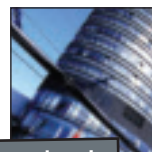
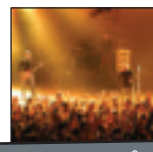
Har du noen tips å gi dem som går med en gründer i magen?

-Ta kontakt med Ipark, selger direktøren inn, sannsynligvis med et smil i telefonrøret. Vi har et godt konsept og har rekruttert åtte personer som skal bidra til at gründerne lykkes. Vi skal bidra med et godt miljø og forsøke å få gründerne inn på et godt spor slik at de kan videreutvikle seg.

Hva er det viktigste gründerne må tenke på hvis de har en god idé? Og hva er de vanligste feilene?

-Unngå å gjøre alle de dumme feilene. Da mener jeg de vanligste. Det er få av oss som er universalmentere og får til alt, men det er mulig å unngå de mest elementære feilene. Det viktigste er at gründeren må plukke ut nøkkelmedarbeidere, dele kompetanse og gi dem

Rom ledig

... for dine konserter, show og sånne ting!

IMI FORUM
- en salig stund uten like

Gunnar Warebergsgate 15 • 4021 Stavanger • Tel: 51 84 21 85 • Fax: 51 84 21 61 • www.imiforum.no

som gründer?

aksjer og eierskap. Som gründer er det viktig at du gir nøkkelpersonene rom for å være med å utvikle selskapet sammen med deg.

TING TAR TID

Handeland påpeker at planlegging i god tid er viktig. - Gründerne er ofte for sent ute med å hente inn nødvendig kapital. Da blir kapitalen som regel dyr. Gründerne blir ofte så fokusert på teknologien eller kjerneproduktet at de ikke tenker på å skaffe seg kunder og drive med salg og markedsføring. Kundene kommer sjelden rekende på ei fjøl.

En annen feil som vi ofte ser er at innovatører slurver med regnskapet og administrative rutiner. Dette fører ofte til at man bruker unødig tid på å rette opp i etterkant. Jeg vil likevel påpeke at dette ikke gjelder alle. Det er mange som tar dette raskt, og lytter til folk med erfaring. Ikke nødvendigvis til analytikere, men andre gründerne og folk med industriell erfaring.

STOL PÅ DINE MEDARBEIDERE

- Det er kanskje farlig å si det, sier Handeland, og sier det likevel: Det er altfor mange som ikke stoler nok på de rundt seg. Det er litt for mange ensomme ulver der ute. En forstår jo at gründeren verner om sin "baby", men de som lykkes klarer å bruke omgivelsene og folk på de rette premissene. Du må være villig til å dele for å få andre til å yte og engasjere seg. Du bør ikke sitte med alle kortene tett til brystet.

- Kort oppsummert vil jeg si at det viktigste er å bruke tid og penger optimalt. Det er det Ipark forsøker å gi svar på. Vår forretningsidé er å bidra til at ideene utvikler seg raskt og sikkert til vekstbedrifter, avslutter Terje Handeland.

Terje Handeland

Ukomplisert SERVERDRIFT

www.hesbynett.no
tlf. 51 53 20 53

Hesbynett har levert nettløsninger siden 1995. Dyktige medarbeidere driver bedriftens server - her eller der.

Win 2003 eller 2008, Exchange, Sharepoint, SQL:

KONTAKT OSS FOR EN GRATIS VURDERING

post@hesbynett.no eller 51 53 20 53

HESBYNETT

Innovative Helen & Hard:

Lokalt engasjement -

Da Siv Helene Stangeland og Reinhard Kropf startet arkitektkontoret Helen & Hard i Stavanger i 1996, var tanken å få til en virksomhet som setter arkitektonisk mangfold og eksperimentglede i fokus, og bevege seg vekk fra den norske modernismens kanon.

Tekst: Ragnar Åsland
Foto: Philip Tornes/BITMAP

I dag, 12 år senere, har Helen & Hard markert seg internasjonalt med innovativ arkitektur og byutvikling, fått tildelt flere priser og utmerkelser og har et variert spekter av leveranser i sin portefølje.

Kompetanseområder er overordnet byplanlegging og konseptutvikling, arkitektprosjekter og design- og interiørprosjekter. Flere av prosjektene reflekterer også det særegne potensialet som ligger i den lokale oljeindustrien og den historiske trehusbebyggelsen i Stavanger.

Helen & Hard har kontor i østre bydel i Stavanger. I alt 15 ansatte jobber kreativt med en rekke prosjekter. På store, komplekse prosjekter arbeider de dessuten ofte med andre faggrupper og spesialister. Et slikt vellykket samarbeid førte til at Helen & Hard sammen med Melvær & Lien, idé-entreprenør, og konsultentselskapet Sweco Norge, vant konkurransen om å lage Norges bidrag til verdensutstillingen Expo i Shanghai 2010 med bidraget

“The Nature of Norway”.

Bærekraft og etterbruk er sentrale temaer i den 3000 kvadratmeter store paviljongen. I etterkant av Expo skal det norske bidraget deles opp, flatpakkes og settes opp som parkinstallasjoner ulike steder i Kina.

SAMBOERPAR

Arkitektfirmaet Helen & Hard eies av samboerparet Reinhard Kropf, som er diplomingeniør innen arkitektur, og sivilarkitekt Siv Helene Stangeland.

Ifølge Reinhard Kropf har tanken bak

firmaet vært å kombinere høyverdig kvalitet på arbeidet de utfører, og samtidig være en relevant aktør i markedet som tilbyder på boligprosjekter og byplanlegging, og ikke kun satse på luksuriøse nisjebestillinger.

Spissing av kjernekompetanse og profesjonalisering er noe av det som kjennetegner utviklingen i løpet av de 12 årene som er gått siden starten.

- I dag har vi funnet vår spisskompetanse, og vi kan best prosjekter som er komplekse, bærekraftige og som har et offentlig program som henvender seg

internasjonalt fokus

Arkitektfirmaet Helen & Hard eies av samboerparet Reinhard Kropf, som er diplomingeniør innen arkitektur, og sivilarkitekt Siv Helene Stangeland.

til et bredt publikum, for eksempel Tou Scene, Geoparken foran Oljemuseet, og Preikestolhytta, framholder Siv Helene Stangeland.

Arkitektfirmaet har på disse 12 årene funnet sin måte å gjøre arkitektur på som har gjort dem kjent utover det "lille markedet lokalt", til å bli en nasjonal og internasjonal aktør. Et eksempel som illustrerer dette er at Helen & Hard sammen med syv andre europeiske arkitektkontorer skal representere Europa under utstillingen New Trends of Architecture i

Tokyo i desember 2008.

- En av de nye trendene springer ut av forholdet mellom globalisering og lokal kultur og hvor autensitet og unikhet har fått ny betydning. For oss innebærer det at vi jobber med integrering av lokale ressurser i prosjekter som også har betydning internasjonalt, sier Siv Helene Stangeland.

FORMIDLING OG LEK

Prosjekter som er representative for Helen & Hard i denne kategorien

er Geoparken foran Oljemuseet og Preikestolhytta i Ryfylke.

- Geoparken er et prosjekt der mange aspekter ved lokal industri og kompetanse er koblet sammen til en aktivitetspark for ungdom. Vi har brukt vår kompetanse i samarbeid med Oljemuseet i koblingen av formidling og lek i det offentlige rom, og hensynet til aktuelle brukergrupper. Dette gjør konseptet spesielt for Stavanger med sin tilknytning til oljeindustrien, sier Stangeland.

Firmaets kjernekompetanse ligger innenfor bærekraftig prosjektutvikling. De ser det som viktig å utvide forståelsen for dette begrepet som nå brukes i alle sammenhenger.

- Hva innebærer dette?

- Valg av miljøvennlige materialer og gode energiløsninger er viktige elementer, resirkulering og bruk av lokale ressurser også. Men vi er også opptatt av sosial bærekraft – for eksempel gjennom at brukerne får innflytelse i prosessen. Innspill fra ulike grupper gjør at vi får testet konseptet underveis. For eksempel vil trærne som brukes i Expo-utstillingen, kunne plukkes fra hverandre etterpå og brukes som park eller møtested i lokalsamfunnet.

- Dere har vunnet en rekke priser og utmerkelser. Hvilken filosofi ligger til grunn for det arbeidet dere gjør, og som et moderne arkitektfirma kan tilby i dag?

- Vi er veldig verdistyrkt. Det er derfor viktig for oss å sette etikken i prosjektene høyt. Av og til lykkes vi, andre ganger må vi forhandle og inngå kompromisser. Vi ønsker å koble kreativitet og innovasjon med pragmatisme. Det er viktig for oss å kunne agere i et marked som også skal selge kommersielle prosjekter. Medvirkning fra brukeren er derfor viktig. Vi ønsker å sette brukeren i fokus og stille spørsmål om hva som vil gi best resultat i framtiden av det vi lager i dag. Det er en kunst i seg selv.

- Dere vant konkurransen om å lage Norges bidrag til verdensutstillingen Expo i Shanghai i 2010 med bidraget "The Nature of Norway". Hva kjennetegner dette konseptet og hva var hovedbegrunnelsen for at dere vant?

- Juryens begrunnelse var at vi svarte best på tre hovedkriterier de hadde: Arkitektonisk kvalitet, funksjonalitet og pris.

Selv tror vi at vi har klart å skape et

Helen & Hard vant konkurransen om å lage Norges bidrag til verdensutstillingen Expo i Shanghai 2010 med bidraget "The Nature of Norway".

konsept som både er "rikt" på opplevelsesplanet i utstillingsperioden, men som også er et veldig tydelig bærekraftig prosjekt. De 15 trærne som er bygget av limtre og bambus skal gjenbrukes slik at det norske bidraget faktisk gir en verdi til lokalbefolkningen i etterkant. Det er viktig for oss å lage noe som folk faktisk har et behov for. Innholdet i hvert tre vil derfor utvikles i samarbeid med framtidige brukere, skoler og nabolag, sier Siv Helene Stangeland.

Hun og prosjektgruppen reiser ned til Shanghai i november for å plante bambusen som skal brukes i paviljongen.

Ifølge Stangeland har paviljongen også et lavenergikonsept med solceller som gir strøm, regnvann fra taket som blir renset til drikkevann og naturlige luft- og kjøleprinsipp.

Mange har vært involvert i det omfattende arbeidet som ligger bak Expo-paviljongen, fra klimakjennere til næringslivet. Stangeland og Kropf beskriver Expo-opproget som en kompleks og stor utfordring.

-Dersom det blir en eller annen variant av en Expo-utstilling i Stavanger, kan bidraget "The Nature of Norway" eventuelt tilpasses en mindre utstilling her i byen?

- Det er i utgangspunktet ikke noe problem. Det er mulig å lage en nedskalert

”En helhetlig tenkning som rommer kompleksitet og mangfold og som ikke kun har med stil og uttrykk å gjøre, er en klar trend for å lykkes.

variant. Paviljongen som nå skal bygges i Shanghai, er en stor hall som kan brukes til mye egentlig.

Arkitektfirmaet arbeider med mange og varierte prosjekter, som Preikestolhytta, kulturhuset i Flekkefjord, opplevelses-senter på Fløyen i Bergen og flere interessante boligprosjekter som de mener er representative for deres virksomhet.

Et team-samarbeid med et østerriksk arkitektfirma er i gang med 350 boenheter på Skadberg, og Helen & Hard samarbeider med et London-basert arkitektfirma om utbygging av Rundeskogen i Sandnes.

- Hva kjennetegner moderne arkitektur-

prosjekter og byplanlegging i vår tid?

- En helhetlig tenkning som rommer kompleksitet og mangfold og som ikke kun har med stil og uttrykk å gjøre, er en klar trend for å lykkes. Det er mange komponenter som skal ivaretas, bærekraft er en av dem.

Vi må prøve å se konsekvensene av det som blir gjort i et mye større perspektiv. Når folk kjøper en bolig i dag, vil de vite hva som er "bak tapetet", det vil si hvilke materialvalg som er gjort, og der miljø-tanken også er en del av helhetsbildet.

- Vi tror også romlig kvalitet og fleksibilitet er viktig i framtidig planlegging. Hvilke kvaliteter har rommet du oppholder deg i, og hvilke muligheter gir det til forskjellig bruk over tid. Vår tid er preget av skifte: bevegelse i samfunnet mellom ulike faser i livet, bevegelse i hverdagen og mellom ulike kulturaktiviteter. Arkitekturen skal svare på dette gjennom design og planlegging. Vi tror derfor arkitektur blir oppfattet som "kultur" mye sterkere nå enn før. Et utslag av dette er at flere verdsetter arkitektur som kunstform og har et bevisst forhold til å investere i det, poengterer Siv Helene Stangeland.

Helen & Hard ønsker å holde fast på kursen de har staket ut, internasjonal og nasjonal satsing, utvikle og rendyrke virkefeltet og kjernekompetansen sin.

"Vi har mange planer og er opptatt av å utvikle og initiere prosjekter selv, mener Helen & Hard-partnerne, Siv Helene Stangeland og Reinhard Kropf.

Flere er hundre år

I forrige nummer av Rosenkilden presenterte vi en liste over bedrifter fra Stavanger som er hundre år eller eldre. Samtidig oppfordret vi eventuelt uteglemte firmaer om å melde fra. Disse ringte Rosenkilden:

Skanem (1905)

Ellingsen herrefrisør (1896)

Omund Olsen (1847)

Advokatfirmaet Årstad ANS (1885)

EuroBonus-poeng

EuroBonus-poeng

Nå får du EuroBonus-poeng på alt du kjøper
– både hjemme og utenlands!

Søk om **EuroBonus MasterCard** og/eller **EuroBonus Diners Club** privatkort og fyll opp EuroBonus-kontoen din. Du får 10 bonuspoeng for hver hundrelapp du omsetter på kortet, uansett hva du kjøper og hvor du kjøper det*.

Les mer på **www.sas.no/eurobonus**

*) Unntakene er kontantuttak, kjøp av innenriks flybillett og kjøp av utenlandsreiser som har en innenriks tilslutningsreise.

A STAR ALLIANCE MEMBER

Lenge siden hande

– Byens handelsstand er overlatt til seg selv. Slik har det vært lenge, sier Ingrid Hart. Her er hun i samtale med en av de mange vekterne i sentrumsgatene.

Reiselivet samler kreftene: Nytt reiselivsråd

- Norsk reiselivsnæring har en fantastisk råvare å by på, men har ikke klart å hente ut vekstpotensialet godt nok, sier NHO-sjef Finn Bergesen jr. Nå etablerer NHO Næringslivets Reiselivsråd for å samle kreftene i reiselivsnæringen, melder NHO i sitt daglige nyhetsbrev den 26. september 2008.

- Reiselivsnæringen tenker nytt og satser offensivt for fremtiden. Reiseliv er blant de raskest voksende næringene i verden, men foreløpig har lite av den internasjonale veksten kommet Norge til gode. Næringslivets Reiselivsråd mener Norge har et stort vekstpotensial som turistland, og reiselivsbedriftene ser frem til å samarbeide med myndighetene for å utnytte potensialet, sier administrerende direktør i NHO, Finn Bergesen jr.

Medlemmer i Næringslivets Reiselivsråd:

Leif Øverland, konserndirektør Hurtigruten ASA - Leder for Rådet

Stig Kristoffersen, adm.dir Fjord 1 Fylkesbaatane AS

Jan Mannerud, direktør samfunnskontakt SAS Norge AS

Daniel Skjeldam, kommersiell direktør Norwegian Air Shuttle AS

Morten Thorvaldsen, adm.dir. Thon Hotels

Sten E. Magnus, adm.dir. Umoe Catering AS

Eli Blakstad, adm.dir. Peer Gynt AS

Ole Wareberg, adm.dir. Bergen Reiselivslag

Bjørn Østbye, adm.dir. NOR-WAY Bussekspress AS

Rita Brokstad, adm.dir. Tide Reiser AS

Helge Otto Mathisen, konserndirektør, Color Line ASA

Handelsstanden ga opp politiet

200 butikker i Stavanger sentrum kjøper vakttjenester fra Securitas. Ifølge leder for Byen, Ingrid Hart, er det lenge siden byens handelsstand ga opp politiet.

Tekst: Harald Minge
Foto: Philip Tornes/BITMAP

En av landets største byer bærer i dag preg av et politi som er underbemannet og preget av overtidsnekt. Tidvis har ikke en gang Stavanger-politiet kapasitet til å bemanne sin egen resepsjon på kveldstid, og i sentrumsgatene glimrer patruljerende tjenestemenn med sitt fravær. De erstattes av stadig flere videokameraer som overvåkes fra politiets operasjonssentral.

PATRULJERER GATENE

I Oslo ble det nylig ramaskrik da byrådet – på grunn av politiets utilstrekkelighet – bestemte seg for å engasjere vektere som patruljerte langs Akerselva. Men i Stavanger er det lenge siden private vaktelskaper ble en sentral del av bybildet.

- Byens handelsstand er overlatt til seg selv. Slik har det vært lenge. Handelsnæringen har erkjent at det er bortkastet tid å ringe politiet. Derfor betaler de fleste butikkene i byen høye summer for privat vakthold. I tillegg patruljeres byens gater av vaktene, sier Ingrid Hart, leder for organisasjonen Byen.

At politiet ikke rykker ut er noe man har slått seg til ro med. Det samme avslappede holdningen har man etter hvert fått når det gjelder anmeldelser.

- Det blir bare en masse papirarbeid. Våre

medlemmer opplever at politiet henlegger sakene uansett, sier hun.

TRYGG BY

Ingrid Hart understreker at Stavanger er en relativt trygg by. Likevel mener hun det er forstemmende at ikke ordensmakten, som tross alt har andre maktmidler, er synlige i bybildet.

- Vi er veldig godt fornøyd med vaktene, de opptrer profesjonelt. Samtidig kan det ikke være rett at de skal overta en stadig større del av oppgavene som politiet tradisjonelt har utført. Det finnes mange eksempler på saker som burde vært håndtert av politifolk.

- Som for eksempel?

- Snart er det jul, og vi vet at organiserte bander kommer til Stavanger i den perioden. Men butikkene ringer ikke politiet, de ringer vaktelskapet de bruker. Det sier sitt! Dessuten er den preventive virkningen viktig, enten det gjelder aggressive gateselgere eller andre som utnytter politiets manglende tilstedeværelse.

HØYE KOSTNADER

Det finnes i dag flere vektere enn politi i Norge. 12.000 ansatte og totalt 200 selskaper forteller om en bransje i vekst, men noen må betale.

- Vaktholdet er en betydelig kostnad for byens handelsstand. Spesielt i tider som dette hvor vi har finanskriser, må bedriftene se på kostnadene. Da er det kanskje sikkerheten de må kutte på. Dessuten taler det ikke til fordel for mangfoldet i byen at de som vil etablere seg, må regne inn privat vakthold i budsjettet. Ikke alle har råd til det, sier hun.

Trygghetsfølelse er avgjørende

Da Stavanger sentrum AS ble etablert, var leder Karl-Jan Søyland tydelig på at trygghetsfølelsen må ivaretas.

- Vi ser en økt bruk av videoovervåkning og en privatisering av vakthold i sentrum, og det er en uheldig utvikling. At politiet periodevis holder stengt på kveldstid er jo rett og slett uhørt, sier Søyland.

Selv om han mener at Stavanger er en relativt trygg by, er han sikker på at mange opplever den som utrygg.

- Det er viktig med patruljerende politi. Det gir trygghet. I tillegg har vi vært opptatt av den manglende helgekapasiteten hos politiet. Likevel

kan vi ikke si at dette er et typisk Stavanger-problem. Byen vår er relativt trygg, og det er få personer som lager bråk. Vi for vår del har dessuten et godt samarbeid med politiet, sier han.

Søyland tror dessuten at rett belysning har stor betydning.

- Dette ønsker vi å prioritere framover. Ta Torget for eksempel! Det må belyses mye mer. Ser vi på voldtektsoverfallene som har preget byen det siste året, har dette skjedd på uopplyste steder. Mørke områder inviterer til bråk, sier Søyland.

”Til jul kommer organiserte bander til Stavanger. Men butikkene ringer ikke politiet, de ringer vaktelskapet de bruker.

Ingrid Hart

Skal løfte matregionen

Fra et loft på Ullandhaug skal hun sette norske råvarer på kartet og erobre europeiske markeder! Den nye lederen for NCE Culinology har jobbet flere år med mat, men er nå klar for nye utfordringer.

Tekst: Elianne Strøm
Foto: Hild Bjelland Vik/
BITMAP

NCE Culinology er et samarbeid mellom 25 aktører, og visjonen er å erobre en tydelig posisjon i norske og europeiske markeder for kvalitetsmat og differensierte produkter. Det er disse 25 aktørene Anne Siri Høiland skal lede. NCE Culinology skal fremme norsk matkultur via innovasjon, aktiviteter og molekylær gastronomi. Hennes oppgave er å lede partnerskapet.

- Jeg skal koordinere aktiviteter, prosjekt og nettverk. Jeg skal være en pådriver og katalysator, sier Høiland.

Flere av de 25 aktørene i klyngen har allerede et godt samarbeid. Arbeidet videre vil nå være å få engasjement til felles aktiviteter og sørge for at de rette aktivitetene blir prioritert. Det ligger en stor utfordring i å skape samarbeid på tvers av de "naturlige" linkene i klyngen.

- Vi må tenke utradisjonelt, koble gastronomi og industri. Det er en forventning om at det arbeidet som blir gjort gir noe igjen til aktørene, forteller hun.

De to nærmeste prosjektene for NCE Culinology er lam og norsk mat. Dette er prosjekt som det skal jobbes med over lengre tid. Innledningsvis skal gruppen ha en visjonsfase der de skal definere hva som legges i begrepet norsk mat. Deretter skal det jobbes med ideer og konsepter som tas videre i konkrete prosjekter på produkt.

MÅLTIDETS HUS

I påvente av ferdigstillingen av Måltidets hus, er det det såkalte "matloftet" hos Ipark, som huser NCE-lederen for øyeblikket. Måltidets hus blir et nasjonalt samlingssted for måltidsnæringen og skal etter planen stå klart januar 2009.

- Måltidets Hus blir en unik arena for innovasjon og samhandling mellom næringsaktører og FoU-miljøet, forteller Høiland. Måltidets hus vil bli brukt både i den faglige profileringen og for å gjennomføre innovasjonsprosjektene. I tillegg til næringsaktører

skal huset romme en forsøkskantene og kanskje et kulinarisk teater, røper Høiland.

MATFYLKET ROGALAND

Rogaland var en naturlig plassering av NCE Culinology, for her er det stor produksjon av mat. - I Rogaland ligger 80 prosent av Norges veksthus-areal, for å ikke snakke om antall melkekyr, storfe, sau, gris og fisk, både oppdrett og villfanget fisk, forteller Høiland.

Selv om NCE Culinology er nytt for mange, så er mat- og måltidsklyngen utviklet planmessig over flere år og kan spores tilbake til 1990, da Fagforum AS for mat og drikke ble dannet.

Det ligger mye positivt i regionen fra før, og NCE ønsker selvsagt å bygge videre på det grunnlaget som allerede er lagt. Det er flere prosjekt i regionen som kan være aktuelle for NCE Culinology og samarbeide med.

-Det er viktig at vi har tro på at felleskap gir et felles løft. Vi må tenke langsiktig, påpeker Høiland.

DIALOG MED FORBRUKERNE

Hun synes at de arenaene som i dag er etablert, både er viktige og positive for matfylket. Hun tar for eksempel fram Gladmat-festivalen som er et særdeles folkelig arrangement, og en perfekt måte å få dialog med forbrukerne på. På den andre siden har vi Bocuse d'Or og Food for the future, som er mer rettet på det kulinariske og mot fagfolkene. Altså noe for enhver smak.

- Det Norske Måltid og konkurransen om Smaken av Norge, er jo også et godt eksempel på gode initiativ som settes ut i livet, sier hun, og fortsetter. - Det er kjempeinteressant og flott at det fokuseres på norske råvarer. Her er det helt klart noe å jobbe videre med. Gjennom NCE ønsker vi å løfte regionen, nasjonalt og internasjonalt. Vi ønsker å sette Norge på kartet. Vi må få i gang egne aktiviteter, og forhåpentligvis via dette, få både nye produkter og nye etablerere innenfor matmiljøet. Mangfold er viktig, avslutter den engasjerte lederen.

-Det er viktig at vi har tro på at felleskap gir et felles løft. Vi må tenke langsiktig, påpeker Anne Siri Høiland.

FAKTA

NCE (Norwegian Centres of Expertise) er en ambisiøs nasjonal satsning initiert av SIVA, Forskningsrådet og Innovasjon Norge

9 klynger fordelt rundt i Norge:

NCE Culinology Stavanger

NCE Subsea Hordaland

NCE Maritime Møre

NCE Microsystems Vestfold

NCE systems engineering

NCE Oslo Cancer cluster

NCE Raufoss

NCE Intrumentering Trøndelag

NCE Havbruk Bodø

Det står et sterkt og mangfoldig sammensatt partnerskap av ledende norske mataktører bak NCE Culinology.

For mer informasjon: www.nce.no

On the job training!

Denne høsten feirer vi nyter og opplever. Vi har opplevd en kultur-
mønstring som har beveget tusenvis av oss til opplevelser av ulik art
og i ulike omgivelser.

Kommentar:

Sissel medby er nestleder i
styret i Næringsforeningen i
Stavanger-regionen

Et godt og blomstrende kulturliv er bra. I Jan Zahl sin kommentar i Stavanger Aftenblad torsdag 21. august får vi en oppsummering av hva vi har oppnådd, og hva vi representerer som er av imponerende dimensjoner; hva vi har fått til; hva vi er gode til; og hva vi er best til. Dette skaper stolthet og tilknytning.

En annen gratulasjonsgrunn har også figurert i nyhetsbil-
det. Stavangerselskapene Helen & Hard Arkitektkontor sammen med Melvær&Lien Idé-entreprenør AS og Sweco Norge har vunnet en nasjonal konkurranse om å lage Norges paviljong på verdensutstillingen Expo 2010 i Shanghai. De har vunnet, og utkonkurrert aktører som for eksempel Snøhetta.

Dette er veldig gledelig for de selskapene det gjelder og de ansatte som har levert inn sine forslag og stått på for å vinne denne konkurransen. Det gir prestisje til selskapene og de ansatte. Det gir ringvirkninger til underleverandører og andre miljø i regionen.

Det har imidlertid en betydning utover de umiddelbare inntektene og resultatene for de enkelte selskapene og dets ansatte.

Det er et signal til andre om at det kan nytte å forsøke. Det er et viktig signal til andre oppdragsgivere om høy kvalitet og kompetanse.

SELVTILLIT OG MOT

Ved å delta i en slik konkurranse utviser selskapene selvtillit, vilje og mot. Ved å være villige til å bruke tilstrekkelige ressurser til å satse på deltakelse i en slik konkurranse gjør de seg til aktører i noe som er større enn dem selv. Jeg låner med disse ordene visjonen som Lorenzo Medici, arvtakeren til store ressurser skapt av familiens virksomhet i Italiensk og europeisk bankvirksomhet i generasjoner. Som ung jysling og arving innså han

at han ønsket å være del i noe som var større enn ham selv – og ble en vesentlig bidragsyter til renessansen og en stor kulturmønstring med utspring i Firenze. Når Helen & Hard, Melvær & Lien og Sweco Norge vinner denne kontrakten er de med i noe som er større enn dem selv. Det har stor betydning for hele regionen. De har "vunnet" verdifulle muligheter til ytterligere kompetansebygging, renommébygging og nye muligheter til enda flere og kanskje større oppdrag. De har "vunnet" en god posisjonering ikke bare for seg selv, men for Stavanger-regionen og vårt nærings- og arbeidsliv.

Vi viser at vi kan hevde oss i å konkurrere med sterke faglige miljø i Oslo. Vi viser i tillegg at vi har spennende muligheter for arbeidstakere. Med slike oppdrag vil en jobb i disse selskapene – her i regionen gi verdifulle utviklingsmuligheter for arbeidstakere, både de som allerede finnes i regionene, men også de som vurderer å flytte hit.

Like før sommerferien hadde jeg gleden av å delta i en konferanse om strategisk næringsplan for Stavanger-regionen. Konferansen var arrangert av Stavanger-regionens Næringsutvikling AS. Sentrale spørsmål var hvordan tiltrekke oss, utvikle og beholde kompetanse i regionen?

BEHOV FOR KOMPETANSE

Oljeindustrien har til tider skrikende behov for ressurser og kompetanse. Det gjelder også øvrig industri og tjenesteytende næring i regionen.

Universitetsmiljøet er utvilsomt av stor betydning i så måte. Et godt universitet og et godt forskningsmiljø gir oss muligheter. Det er mange utfordringer knyttet til å få dette til optimalt. Vår region konkurrerer utvilsomt med mange andre miljø i landet.

Universitet og forskning er imidlertid kun én arena for kompetanseutvikling. En annen arena som også er av stor betydning er den næringslivet representerer. Et allsidig næringsliv som tilbyr utfordrende oppgaver er et svært viktig element i å tiltrekke oss de gode hodene.

Gode hoder vil ha utfordringer. Når et allsidig næringsliv får brukt og utviklet sin kompetanse bidrar, det til å tiltrekke, utvikle og beholde de gode hodene.

Vi må ha muligheten til "on the job training". Uansett hvor mye teoretisk kunnskap vi utvikler, så må vi ha den praktiske ballasten i tillegg for å kunne utnytte våre teorier og for å kunne utvikle oss fra noviser til eksperter.

Den konkurransen som Stavanger-selskapene Helen & Hard vant sammen med Melvær & Lien og Sweco demonstrerer hvilke gevinster som kan bli resultatet av gode muligheter for "On the job training".

Poenget er å belyse betydningen av at næringslivets aktører får muligheter til å utvikle kompetanse og ferdigheter. Den utviklingen får gjennom å gi aktørene stadig større og mer krevende utfordringer.

KOMPETANSE OG FERDIGHET

De tre Stavanger-selskapene har fått muligheter til å utvikle både kompetanse, ferdigheter og ressurser ved at det regionale næringslivet har gitt dem utfordringer og oppgaver, og dermed representerer de attraktive arbeidsplasser. Selskapene kan beholde sine smarte hoder, tiltrekke seg andre smarte hoder fra andre deler av landet (og utlandet).

Det gir et mangfold i tilbudet for å tiltrekke oss ressursene både til energisektoren, til universitet og til offentlig forvaltning.

Derfor vil jeg berømme det regionale næringslivet for å ha gitt disse aktørene utfordringer som har ledet dem til store prestasjoner.

De fleste av oss liker å få oppgaver som strekker oss lenger og gir oss mulighet til å vokse og utvikle vår kompetanse.

Gratulerer til Helen & Hard, og Melvær & Lien & Sweco Norge. Lykke til i Shanghai!

**Kreativitet er en
viktig energikilde**

Our creative energy: Som energiselskap står vi foran mange utfordringer. Men løsningene finner vi ofte i vår egen kreativitet. I TOTAL vet vi at morgendagens løsninger vil være et resultat av vår evne til å tenke annerledes – i dag. Derfor er vår kreativitet en viktig ressurs.

Vi har stor tro på vår framtidige rolle som en viktig energiaktør i Norge. TOTAL er kontinuerlig på jakt etter nye krefter. Les mer på **www.total.no**

Our Creative Energy

Langsiktighet fortsatt nøk

- Skru av TV-en, legg vekk avisene noen timer og ta en tur på byen, er rådet fra direktør Asbjørn Vagle i Skagen fondene til bekymrede andelseiere. Mellom krigsoverskriftene mener han folk bør komme seg ut for å se at verden tross alt går videre.

Tekst: Egil Rugland
Foto: Philip Tornes/BITMAP

Det har ikke vært lett å være andelseier i fond i de siste ukene. Verdens børser har stupt, og verdien på fond har rast i samme takt. Det har ikke vært ende på negativitet i de globale markedene med nedgang på mer enn 50 prosent. Vi er nesten overrasket over at det ikke er kø av mennesker i resepsjonen i Skagen fondene som vil ta pengene ut, men det er forbausende rolig der vi ankommer en dyster regntung dag i oktober.

Selvfølgelig er Skagen fondene preget av den nye markedshverdagen.

- Det er travelt for tiden, sier direktør for formuesforvaltning Asbjørn Vagle. Det er mange som ringer eller kommer innom.

Derfor stiller vi det samme spørsmålet som alle andre andelseiere for tiden:

- Hva nå?

- Det vi gjør er å snakke med kundene for å bringe på det rene hva premisene for den enkelte var da de gikk inn i fondene, sier Vagle. Var det langsiktighet, var det sparing til pensjon, var det en risikovurdering med i bildet?

- Hvis det ikke er en endring i premissen med langsiktighet i et fem til tiårsperspektiv, anbefaler vi å få bli sittende og ikke endre strategi. Det er selvsagt trist at vi nå er i en periode med fall. Men aksjemarkedet har alltid vært preget av svingninger. Det som skjer nå er at evnen til å tåle svingninger blir røynt. Det lange tidsperspektivet er i ferd med å bli erstattet av en dag til dag-orientering. Det er synd.

- Vårt råd med utgangspunkt i langsiktighet er å opprettholde spareavtaler med faste tidsintervaller. Det er også viktig å være klar over at kjøp i et fallende marked gir flere andeler på lav kurs.

PSYKOLOGI

Men når kursene truer med å nå nye bunnnivåer og mediene overgår hverandre i katastrofetitler som "global finanskris", "børsras", "sammenbrudd i banksystem"

og "boligpriser stuper", er det ikke lett å holde hodet kaldt. Psykologi er blitt en markedsfaktor.

Det medgir også Asbjørn Vagle.

- Vi er selv preget av det som skjer, sier han. - Det er nesten som om jeg vil råde folk til å legge avisene til side noen dager, skru av TV-en og heller gå seg en tur på byen for å kople av. Se og opplev at verden går videre.

Men noen tar ikke turen på byen. De går ut av fondene.

- Gå ut hvis du har en vond hverdag og har problemer med å sove, er Vagles generelle råd til de som synes at ventetiden blir for lang før en ny oppgang.

I Norge, som sannsynligvis ellers i verden, er det fortsatt en tendens til at folk selger seg ut når kursene er nær bunnen, og kjøper når kursene nærmer seg toppen.

- Men vi føler at kundene etter hvert lærer, og at flere nå har et annet kjøps- og salgsmønster enn tidligere. Kundene har blitt flinkere sparere og mer disiplinerte enn tidligere, legger Vagle til.

Årene 1929, 1987 og 2003 er historisk depressive børsår. I skrivende øyeblikk er de globale børsene, inkludert Oslo Børs, ned med mer enn 50 prosent, og det er ikke et menneske forunt å kunne si om bunnen er nådd. Men uansett vil 2008 bli et nytt historisk år.

- Det er umulig å si hvor verdens børser går. Bankene stoler ikke på hverandre. Det er investeringstørke. Vi ser ikke bunnen før den er passert, men det er surt å se at verdiene synker. En nedgang i markedene på 50 prosent betyr at verdiene må opp 100 prosent for å kompensere tapet.

- Hva skjer med SKAGEN fondene i dagens situasjon?

- Det er viktig å skille Skagen AS fra fondene, forklarer Vagle. Skagen AS har nemlig konsesjon til å forvalte de ulike fondene som er egne juridiske enheter. Det er noen som stiller spørsmålet om hva som vil skje hvis Skagen AS går konkurs. I så fall vil Kredittilsynet gå inn og sørge for at forvaltningen av fondene går videre.

- Hvis noen nå tror at det er fare for at dette kan skje, kan vi avlive det her og nå. Det er ikke tilfældigheter som ligger til grunn for selskapets suksess og soliditet.

Ingenting tyder på at SKAGEN fondene vil bli berørt på dramatisk vis.

DE TRE U-ENE

- Selv om markedene faller, holder SKAGEN fondene fast ved sin verdibaserte investeringsfilosofi, sier Vagle. Filosofien har blitt benyttet siden oppstart i 1993. Investeringsfilosofien som bygger på de tre U-ene: undervurdert, upopulært og underanalysert, skal fungere både i oppgangs- og nedgangsmarkeder. Selv med flere store nedgangsmarkeder har SKAGEN sine aksjefond klart å levere en gjennomsnittlig årlig avkastning opp mot 20 prosent siden oppstart. Det er viktig å finne de beste selskapene spredd over mange ulike bransjer og fordelt over hele verden – opp mot hundre selskaper per i dag. Dette gir god risikospredning, men også avkastningsmuligheter.

Det er sammenbruddet i deler av det amerikanske banksystemet som har fått en dominoeffekt på resten av verdens økonomien. Det har vært diverse redningspakker i både USA og i Europa for å gjenopprette tilliten til bankene uten at det i skrivende øyeblikk har lyktes. Det er en situasjon som også kan få betydning for det norske banksystemet som igjen kan forplante seg til det regionale næringslivet.

DEN LOKALE BETYDNINGEN

- Hva betyr finanssuroen for det regionale næringslivet?

- Bankkrisen smitter over på næringslivet. Bankene låner ikke ut fordi de ikke er sikre på å få pengene tilbake og er restriktive med å låne ut. Pengemarkedsrenten ligger opp til to prosent høyere enn Norges Banks styringsrente. Bedrifter med kort-siktige lånebehov får dermed dyre lån. Det kan gi utslag i svekket likviditet, og mange bedrifter vil merke det godt.

- På den annen side er mange lokale selskaper robuste, og vi er i en region som fortsatt drar nytte av høy aktivitet i oljevirksomheten, selv med fallende oljepris. Mange bedrifter er i ferd med å ansette flere folk og står bra rustet. Men kombinasjonen stigende arbeidsledighet, økte renter og fall i boligprisen vil naturligvis merkes også i denne regionen, sier han.

- Gå ut hvis du har en vond hverdag og har problemer med å sove, er Asbjørn Vagle i Skagen fondene sitt generelle råd til de som synes at ventetiden blir for lang før en ny oppgang.

— En region helt uten

Aftenblad-journalist Jan Zahl er forundret over at det ikke finnes noen debattkultur i Stavanger-regionen. Høsten har han brukt til å skrive om det han mener er en uheldig enighetskultur. – Jeg savner at noen stiller motspørsmålene. Det er for mange ja-folk.

Tekst: Egil Rugland
Foto: Hild Bjelland Vik/BITMAP

“Jeg ser, jeg ser! Jeg er visst kommet på en feil klode! Her er så underlig”!

Vi kom til å tenke på Sigbjørn Obstfelders ord da vi innfant oss i det nye mediehuset til Stavanger Aftenblad. Hvor er alle de trange gangene? Hvor er de bratte trappene som forhenværende redaktør Thor Bjarne Bore drev intervalltrening i?

Det er historie som vi vet. Nå er det oversiktlig og luftig med glasstrapper som ikke innbyr til intervalltrening, men snarere forsiktig gange for ikke å trå feil.

I dette bygget befinner Jan Zahl (39) seg, en gang avisbud på Bryne. Nå avansert til skrivende i kulturavdelingen etter en omflakkende tilværelse i metropoler som Oslo, Bergen og Barcelona.

Jan Zahl er som mange vil ha oppdaget en meget produktiv skribent i avisen. Men ikke bare i avisen.

– Se her, sier han. Her er min siste bok. «Bryne - portrett av ein by».

– Er du journalist eller forfatter?

– Jeg er journalist og forfatter.

Som man roper i skogen får man svar.

DESKEN

Litt mer om mediehuset: Den nye desken

– Selv om den praktiske entreprenørånden står sterkt også i Stavanger, er det nok mer enn tre mil mellom Stavanger og B

minner sterkt om kontrolltårnet på en flyplass. Det virker som om flymedarbeider Jan Petter Helgesen har hatt noen fingre med i bildet i planleggingsfasen.

En etasje over desken har Jan Zahl

landet i kulturavdelingen. Skal vi si at han har landet med et brak? I løpet av kort tid har han skapt lydbølger i det regionale kulturlivet med skarpe kommentarer på et framifrå nynorsk. Han har fokusert

ryne mentalt og kulturelt, sier Jan Zahl.

med sine tastaturfingre på regional åpenhet, fulgt opp med falkeøyne på Stavanger 2008, og stilt spørsmålsteget ved den spesielt stavangerske begeistringskulturen som til tider kan minne om Maran Ata-

bevegelsen i salig Åge Samuelsen's tid.

STEIN PÅ STEIN, PÅ STEIN, PÅ....

Men først: Vi forbinder Bryne og Jæren med den særjærsk idrettsgrenen å bygge stein på stein, utvikle dugnads- og entreprenørånd ispedd sindighet og trausthet. Som kjent lever vi ikke av steinbygging alene. I

sin tid uteksaminerte landsgymnasiet på Bryne elever som oppnådde bemerkelsesverdige gode karakterer. Overvekten av preseterister som ble avbildet i lokalavisene for en del tiår tilbake kom fra Bryne.

Begge Jan Zahls foreldre ble lektorer på Bryne gymnas, men da var landsgymnasets historie.

Som 20-åring fløy Jan Zahl ut fra Bryne-redet og til Universitetet i Bergen, der han ble statsviter med spansk og engelsk som støttefag, og bodde et års tid i Spania.

HJERNEFLYTTET

- Da jeg var ferdig med hovedfaget, hjerneflyttet jeg videre til Oslo. Jeg ble der i ti år, sier Zahl.

I sin tid i Oslo i arbeidslivet har det meste dreid seg om medier: Første jobb var som redaktør i Norsk Forskerforbund, siden ble det kulturredaksjonen i Dagbladet, politikk i TV 2 Interaktiv og mer kultur i Dagsavisen – med innlagte perioder som selvalgt frilanser. En rundreise i Sør-Amerika få måneder etter terrorangrepet på USA i 2001, resulterte i Zahls første bok: "Sommerfugleffekter: turist Zahls glade beretning fra en søramerikansk nedtur» i 2003.

I 2004 kom neste bok, "Vi kan godt kysse", i samskriving med Mari Grydeland, før «Kontroll på kontinentet – historia om Kaizers Orchestra» kom ut i 2006.

- En politisk reiseskildring, en romantisk komedie, en rockebiografi og nå et portrett av Bryne. Det er sannelig konsistens i forfatterskapet, sier Zahl ironisk.

Etter seks år i Bergen, ett i Spania og ti år på Grünerløkka i Oslo, vendte Zahl sammen med kona Britt-Synnøve Johansen og datteren Sigrid, tilbake til føderregionen, der han fikk jobb i Aftenbladet. Nå er Storhaug tilholdssted, av noen utropt til Stavangers Grünerløkke..

”Jeg savner at noen stiller motspørsmålene. Det er for mange ja-folk.

Jan Zahl, journalist Stavanger Aftenblad

AFTENBLADET

- Hvorfor Aftenbladet?

- Aftenbladet var et naturlig valg, med ambisjoner på de feltene jeg jobber med. Jeg jobber i kulturavdelingen, men pleier å si at jeg skriver o-fagssaker, sier kulturskribenten, som hadde sommerjobb i avisen i 1995 og 1996.

Nå er Zahl kommentator og meningsstyrer i kulturavdelingen i en tid der avisene mister lesere.

- Aftenbladet hadde nettopp en leseroppgang på 3000, samtidig som opplaget gikk ned i siste måling, sier Zahl. Lesingen på nett gikk opp. Det er i tråd med den generelle vrid-

ningen fra papir til nett. På nett skal det være fart og klikk. Er en leser opptatt av dybde og bakgrunn er papiravisen rette plassen.

- Det er likevel et paradoks. Mange etterlyser mer utenriksstoff og meninger, og ender opp med å kjøpe de tradisjonelle avisene. For oss journalister er utfordringen å gi leserne noe som de ikke visste at de var interesserte i, i tillegg til det «alle» vil ha.

- Hva med Stavanger-avisene?

- Personlig kunne jeg godt tenkt meg et større RA med nok ressurser til å utfordre Aftenbladet i enda større grad. Aftenbladet er så stor og trygg at det ligger en fare i å bli litt for godt fornøyd med seg selv. Det kan være livsfarlig.

Zahl ser positivt på det nye mediehuset med plattformene papiravis, nett, radio og TV samlet.

- Vi lever i en moderne mediebransje der vi er avhengige av å snakke med hverandre. Vi har ikke tid til å gå i labyrintene i det gamle huset.

- Regionen i et nyhetsperspektiv?

- De som er flinke til å lete finner alltid de gode sakene. I år er det rikelig tilgang på kulturfronten. Det skjer ekstremt mye, og det er mye på gang.

STAVANGER 2008

Stavanger 2008 har presentert et enormt tilbud dette året. Det har gitt seg utslag i atskillige artikler fra kommentator og meningsstyrer Zahl.

- Personlig var jeg som alle andre usikker på hva Stavanger 2008 var før programmet ble presentert. Men etter lanseringen var jeg tilnærmet entusiastisk. Det ble tenkt friskt og tøft. Det var klare visjoner. Åpningen med 50.000 i

sentrum var flott – selv om innholdet kanskje ikke var all verden. Men tre-fire måneder etter det følte jeg mer at prosjektet var i en dødens posisjon. Det humpet og gikk og var vel mest for spesielt interesserte.

NYE ARENAER

- Fra mai til august var det til gjengjeld hektisk. Det ble brukt nye arenaer, det var tilbud som vi ikke hadde sett før. Det var israelsk dans, Shakespeare på litauisk, Bandaloop i Gloppedalen og Jon Fosse-oppsetting på Lundsneset. Tenk at Jon Fosse-replikker nå er blitt en del av dagligtalen i Stavanger-regionen selv om det muligens er ironisk ment. Tenk at vi har fått en Jon Fosse-debatt!

- Ka då ittepå?

- Jeg tar politikere og kulturbyråkrater på alvor når de hevder at det viktigste er det som skjer i årene som kommer. Vi må følge godt med for å se om et høyt aktivitetsnivå blir opprettholdt, sier Zahl, som synes det er bra at Stavanger er blitt europeisk kulturhovedstad.

- Det er viktig at det skjer noe andre steder enn i Oslo, at hovedstaden kan bli utfordret fra Stavanger, Bergen, Trondheim og Tromsø, sier Zahl, og viser til prisdryss over både film, teater og musikkliv fra Stavanger-regionen i det siste.

ÅPENHET

Jan Zahl har i høst hatt en serie om debattkulturen og åpenheten i regionen, blant annet med utgangspunkt i Jostein Solands utspill og påstand om at politisk lederskap trolig er det Stavanger-regionen er svakest på. Det var turbulensen rundt Forus Næringspark som var bakgrunnen for Solands kritikk om at det er mangel på åpenhet i den politiske debatten.

- I Oslo og Bergen er det en helt annen debattkultur. Det er forunderlig at det i denne regionen knapt er noen debattkultur, mener Zahl, som i Aftenbladet brukte Soland-saken, Vinnem-saken og Ka då ittepå som eksempel.

ENIGHETSKULTUR

- Politikk er i utgangspunktet en konfliktarena. Partiene skal være uenige, men ikke i Stavanger og Sandnes. Kulturlivet skal utfordre eksisterende sannheter. Hele den akademiske metoden dreier seg om kritisk å etterprøve etablert kunnskap. At en professor i sikkerhetsfag får refs av rektor på universitetet for å ha brukt ekspertisen sin

”At en professor i sikkerhetsfag får refs av rektor på universitetet for å ha brukt ekspertisen sin i det offentlige rom, er uforståelig. Det kunne neppe skjedd noe annet sted enn i Stavanger, og har ført til hevede øyenbryn rundt om i Norge.

Jan Zahl, journalist Stavanger Aftenblad

i det offentlige rom, er uforståelig. Det kunne neppe skjedd noe annet sted enn i Stavanger, og har ført til hevede øyenbryn rundt om i Norge.

Selv har Zahl bare fått positive reaksjoner etter sin serie om åpenhet.

- Hvis serien kan bidra til at det blir bevisstgjøring på dette området, er det bra. Det kan ikke være bra om alle innen politikk, næringsliv, kulturliv og universitetsmiljøet er enige. Det er vel og bra at samarbeid har gitt resultater, men det er blitt for mye av det gode om ingen stiller motspørsmål. Da er det blitt for mange ja-folk.

SKJÆVELANDSBROEN

Jan Zahl begynner seg nå tre mil nord for Bryne.

- Hva er forskjellene på Bryne og Stavanger?

- Folk på Jæren snakker om et skille som går ved Skjævelandsbroen. Sør for broen finner du den jærske arbeidsmoralen. Det er ikke så mye snakk, men mye hardt arbeid.

- Og nord for broen?

- Sett fra Jæren er det mer dill og jåleri i byen. På samme måten som Stavanger-folk ser på Oslo som lett jålete og posør-aktig. Kulturen på Jæren er ikke særlig intellektuell, det er praktisk arbeid og konkrete resultater som teller. Selv om den praktiske entreprenørånden står sterkt også i Stavanger, er det nok mer enn tre mil mellom Stavanger og Bryne mentalt og kulturelt.

KAIZERS

Jan Zahl skrev i 2006 boken om Kaizers Orchestra: Kontroll på kontinentet. Det skyldes ikke bare at broder Geir er med i bandet.

- Jeg skrev boken fordi historien er så god. Og ingen – bortsett fra bandmedlemmene – kan den historien bedre enn meg, siden det hele startet i kjellerstuen vår, sier Zahl.

Han sier det ligger knallhardt arbeid bak bandets suksess. Ingen andre norsk-språklige rockeband har noen sinne hatt større internasjonal suksess enn skran-glefantene i Kaizers.

- I Roskilde møtte 50.000 tilskuere opp for å høre sigøynerrock på jærske. Jeg har selv sett tusenvis av belgiere, sveitsere og tyskere hoppe opp og ned og synge hjertelig med på ord de ikke skjønner et kviddel av. Det er så surrealistisk at om du hadde presentert historien som en romanidè, ville den sannsynligvis blitt avvist av forlaget som altfor urealistisk.

Zahl mener det ligger et element av urjærsk mentalitet bak Kaizers' suksess.

- Kaizers har for det første utviklet et helt særegent uttrykk, blitt noe helt for seg selv i en musikkverden av kopister. Og så har de jobbet knallhardt for å komme dit de er i dag, bygget stein på stein, avslutter Jan Zahl.

Der var det igjen.

Institutt for musikk og dans | Konserterkalender høsten 2008

NOVEMBER

Tirsdag 4. november kl 19.30

Schubert / Liszt, pianister og sangere fra IMD
Lille konsertsal, Bjergsted – Gratis adgang

Tirsdag 11. november kl 19.30

Unge musikere, møt unge talenter fra Rogaland
Lille konsertsal, Bjergsted – Gratis adgang

Onsdag 19. november kl 20.00

Hommage à Olivier Messiaen – Visions de l'Amen
Stavanger Domkirke – Entré

Torsdag 20. november kl 19.30

Fløytekoncert, studenter fra IMD
Lille konsertsal, Bjergsted – Gratis adgang

Torsdag 20. november kl 20.00

Hommage à Olivier Messiaen – Harawi
Stavanger Domkirke – Entré

Fredag 21. november kl 20.00

Hommage à Olivier Messiaen – Quatuor pour la fin du temps
Stavanger Domkirke – Entré

Lørdag 22. november kl 18.00

Hommage à Olivier Messiaen – Vingt regards sur l'Enfant-Jésus
Stavanger Domkirke – Entré

Tirsdag 25. november kl 19.30

Masterkoncert, messingblåsere fra IMD
Lille konsertsal, Bjergsted – Gratis adgang

Onsdag 26. november kl 19.30

Britten / Tsjajkovskij, EnB1 og Jan Bjøranger
Lille konsertsal, Bjergsted – Entré

Onsdag 26. november kl 20.00

blå : trå, Fairistfunk + jam (jazzstudenter fra IMD)
Grottene, Folken – Entré

DESEMBER

Tirsdag 2. desember kl 19.30

Masterkoncert, blåsere fra IMD
Lille konsertsal, Bjergsted – Gratis adgang

Søndag 7. desember kl 13.00

Julekoncert, sangstudenter fra IMD
Transit Art Space – Gratis adgang

FAGKUNNSKAP OG ENGASJEMENT!

Bjørnson Organisasjonspsykologene AS er Norges største private aktør innen organisasjonspsykologi.

Hva definerer en god organisasjon? Finnes det en oppskrift på hvordan man gjør en god organisasjon bedre? Dette er spørsmål som vi i Bjørnson arbeider med å besvare hver dag. Ingen organisasjoner er like, men vellykkede organisasjoner har som regel en ting til felles: Engasjerte medarbeidere som trives.

En god leder ser alltid etter muligheter for å forbedre organisasjonen. Går organisasjonen bra, kan det være vanskelig å finne den ene faktoren som løfter prestasjonsevnen til det neste nivået. Dette har vi blitt spesialister på. Og vi har gjort det ved å fokusere på det samme som deg: **ØKTE PRESTASJONER!**

Alle organisasjonspsykologer i Bjørnson er autoriserte psykologer. Krav om kontinuerlig faglig utvikling og spesialisering innen organisasjonspsykologi gir en unik garanti om solid faglig forankring for alle våre leveranser.

I grensesnittet mellom enkeltmenneskets behov for mening, trygghet, vekst og utvikling, samt organisasjonens egne målsettinger og rammebetingelser bidrar Bjørnson til å finne de gode løsningene.

Les mer på www.bjornson.no

Næringstreffet 2008 Med kompetanse i høysetet

**Hvordan skal Stavanger-regionen
skaffe og beholde de gode hodene og de beste
hendene når kampen om kompetansen stadig blir tøffere?**

Hovedforedragsholder:

Tora Aasland, minister for høyere utdanning og forskning,
og tidligere fylkesmann i Rogaland

Parallellseminarer:

Ledet av Tore Christiansen, Bjørn Risa, Tom Hetland, Per Gärdsell m.fl.

Sted: Quality Hotel Residence, Sandnes

Dato: Torsdag 13. november 2008

Klokkeslett: 1200-2000

Påmelding til

forgaard@stavanger-chamber.no
eller 51 51 08 87

Pris: kr. 750 for medlemmer
kr. 1000,- for ikkemedlemmer

Tora Aasland

Tore Christiansen

Per Gärdsell

Neste seminar:

Nytt særpreget hotell i indre havn i Østhusvik.
Kun 30 minutter med bil fra Stavanger.

FJORDBRIS HOTELL
ØSTHUSVIK

www.fjordbris.no - tlf. 51 72 41 72 mob.90 87 67 07

Bedriftens nye favoritt

Vannkjøleren Tana T-6 har på kort tid blitt en bestselger. Dette er en kompakt og kraftig vannautomat som passer store og små virksomheter.

Meget økonomisk, både i anskaffelse og drift: om lag 50% lavere driftsutgifter enn tilsvarende vannkjølere!

Ta kontakt i dag for mer informasjon, eller se Drikkevannbutikkens nettsider.

Drikkevannbutikken

Grytingstien 2a - 4041 Hofrsfjord

Telefon: 51 85 60 70

www.drikkevannbutikken.no

DANSK SKAPERGLEDE

www.dongenergy.no

DONG ENERGY STØTTER NORSK VITEN

Med dansk skaperglede har vi skapt oss en posisjon på den norske kontinentalsokkelen, og er glade for å kunne gi noe tilbake til lokalsamfunnet vi er en del av. Vi er stolte av å støtte Vitenfabrikken som ønsker å vekke barn og unges nysgjerrighet for matematikk, naturvitenskap og teknologi. Som en betydelig aktør i den europeiske energibransjen, vet vi at det vil trenge folk som kan løse utfordringene vi vil møte i fremtiden – både når det gjelder energi og ellers i samfunnet. Vi håper vårt bidrag som hovedsponsor vil hjelpe Vitenfabrikken i sitt viktige arbeid.

Vi i DONG Energy oppfordrer skoler og alle andre til å besøke Vitenfabrikken for å leke, eksperimentere, oppdage og lære!

ISAAC NEWTON forklarte tyngde-
loven med et eple som falt til bakken.
På den nyåpnede Vitenfabrikken i
Sandnes flommer det over med
spennende og forståelige
forklaringer på realfaglige spørsmål.

DONG
energy

Stavanger

Haakon VII's gate 9

Et steinkast fra torget skal vi bygge om og etablere ny fasade på det gamle posthuset.

Arealer er tilgjengelig for virksomheter som ønsker en profilert beliggenhet midt i Stavanger sentrum

Ta kontakt med oss for mer informasjon og andre spennende alternativer

Øgreid Eiendom AS,
Verksgaten 62, 4013 Stavanger, Tlf; 51 85 40 00

www.ogreid.no

ØGREID
Øgreid Eiendom AS

Brannsjef som passer på

Mye har endret seg siden den gang røde brannbiler rykket ut fra sine stasjoner for primært å slokke husbranner. I dag er brannbilene ikke lenger bare røde. Et moderne brannvesen anno 2008 har et komplisert oppgavespekter som fanger så vidt og bredt at de må organisere seg på en helt annen måte enn før når de skal yte service for regionens befolkning.

Tekst: Ragnar Åsland
Foto: Philip Tornes/BITMAP

Egil Øverland begynte i daværende Stavanger brannvesen i 1975. I dag, 33 år senere, er han brannsjef for Norges tredje største brannvesen, Brannvesenet Sør-Rogaland. Fra å være kommunal virksomhet ble brannvesenet organisert som et interkommunalt selskap med felles brannvesen for ni kommuner i Sør-Rogaland i 2004.

DAGENS BRANNMANN MÅ KUNNE MYE

- Den gang jeg begynte var det stort sett bare branner det dreide seg om. Vi hadde 3-400 utrykninger i året. I dag har vi cirka 5.000 utrykninger, og det kreves mye mer av dagens brannkonstabel, i noen tilfeller spesialkompetanse og forskjellige sertifikater. Han skal kjøre kompliserte biler, kunne betjene en hjertestarter, delta i trafikkulykker og må derfor ha egne sertifikater for bil, røykdykking og vanlig dykking, oppsummerer Øverland, når han sammenligner dagens situasjon med den tradisjonelle oppfatningen av brannvesenets funksjoner.

En av brannvesenets hovedoppgaver i dag er å drive tilsyn i særskilte brannobjekter som næringsbygg, hoteller, sykehjem og lignende. Målet om 95 prosent tilsyn ble nådd i 2007, opplyser brannsjefen. Det har også vært nedgang i antall bygningsbranner, men det viktigste er likevel at målet om null omkomne

FAKTA OM BRANNVESENET I SØR-ROGALAND IKS

Brannvesenet i Sør-Rogaland IKS ble etablert 1. januar 2004 gjennom sammenslåing av brannvesenet i Stavanger, Sandnes og Rennesøy. De ni kommunene som eier og dekkes av brannvesenet er Gjesdal, Klepp, Kvitsøy, Sola, Randaberg, Rennesøy, Sandnes, Stavanger og Time. Brannvesenet har sitt hovedkontor i Sandnes.

Brannvesenet har i dag rundt 340 ansatte, cirka 140 deltidsansatte og 13 brannstasjoner, hvorav fire med vaktordning: Stavanger, Kvernevik, Forus og Sandnes.

Brannvesenet har et representantskap på 16 medlemmer fordelt i forhold til folketallet i eierkommunene og et styre på syv medlemmer. Styreleder er Per-Endre Bjørnevik.

i bygningsbranner ble innfridd i 2007. Oppgavene til dagens brannvesen omfatter også feiervesenet og beredskap knyttet til ferje- og passasjerbåttrafikken på sjøen.

SKAL FOREBYGGE OG INFORMERE

Som brannsjef er Egil Øverland ansvarlig for en region der cirka 260.000 innbyggere skal nyte godt av virksomheten til Brannvesenet i Sør-Rogaland. Bare siden omorganiseringen i 2004 har befolkningen økt med rundt 20.000 i de ni eierkommunene. Det legges derfor

Brannsjef Egil Øverland begynte i daværende Stavanger brann

vesen med stor innsats på forebyggende arbeid, informasjon og kunnskapsformidling om godt brannvett, effektiv beredskap, rask respons med fleksible ressurser og god alarmering for å sikre en tryggere hverdag for befolkningen.

- Brannvesenet i Sør-Rogaland har to støttefunksjoner som ivaretar personal- og økonomifunksjoner. Den operative virksomheten er delt inn i fire avdelinger: En brannforebyggende avdeling, en nød-

300.000 innbyggere

vesen i 1975. I dag, 33 år senere, er han sjef for Norges tredje største brannvesen, Brannvesenet i Sør-Rogaland. Mye har forandret seg de siste årene.

sentral/brann, en beredskapsavdeling og en avdeling som ivaretar miljørettet helsevern og skjenkekontroll. Det er nært samarbeid mellom de enkelte avdelingene, forklarer Øverland. Innsatstiden ved utrykning skal for eksempel være mindre enn ti minutter til viktige objekter som pleie- og sykehjem.

Hovedmålet for den brannforebyggende avdelingen er å forebygge brann, slik at tap av liv og verdier unngås.

NØDSENTRAL FOR 300.000 INNBYGGERE

Nødsentralen for brann, Stavanger 110-sentral, dekker et område på cirka 300.000 mennesker. Den samarbeider med 110-sentralene i Arendal og Haugesund, og mottar og formidler varsel om brann, ulykke, katastrofer og akutt forurensning, fra 18 kommuner i Rogaland i tillegg til Sirdal kommune i Vest-Agder.

Beredskapsavdelingen har ansvaret for

alle utrykningsoppgaver og akutte innsatser.

- Vår primære oppgave er å redde liv og begrense skadene når ulykken har skjedd, og vi rykker ut til cirka 5.000 hendelser hvert år, men vi hadde færre utrykninger i 2007 enn året før, bekrefter Øverland.

13 brannstasjoner og 260 brannmannskaper tar seg av alle oppdragene. Brannvesenet disponerer mye spesialutstyr som hurtiggående brann- og

redningsbåt, tankbiler, redningsbiler og stige-biler. Avdelingen har spesialkompetanse innen vanddykking, røykdykking og kjemikaliedykking.

Avdelingen for miljørettet helsevern og skjenkekontroll har blant annet ansvar for å føre kontroll med miljørettet helsevern og at skjenkesteder og butikker ikke gir mindreårige tilgang til alkohol i 17 kommuner. Avdelingen skal også sørge for at retningslinjer for avfallsbehandling fra storhusholdninger ivaretas.

UTNYTTER RESSURSENE BEDRE

Brannsjef Øverland mener fordelene med å samle brannvesenet i et eget selskap gir lik behandling og lik kvalitet i alle kommunene, fra Kvitsøy med sine rundt 520 innbyggere til Stavanger med nesten 130.000 innbyggere.

- Vi utnytter ressursene bedre. Hvis det for eksempel meldes om brann på Bryne, så står beredskapsavdelingen fritt til å kalle inn de ressursene de har bruk for.

Ettersom brannvesenet nå er et interkommunalt selskap, gir det også fordeler ved anskaffelser, investeringer og avskrivninger.

- Vi driver virksomheten etter regnskapsloven og følger derfor regelverket her, opplyser Øverland.

EN DEL AV DEN TOTALE SAMFUNNSSIKKERHETEN

Brannsjefen tror den største utfordringen for et moderne brannvesen anno 2008 er at det må knyttes opp mot den totale

samfunnssikkerheten og bli en integrert del av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap, på lik linje med Sivilforsvaret.

Med gode ressurser og et erfarent personell som trener jevnlig, vil brannvesenet også være en sentral støttespiller ved større kritesituasjoner. Da som en del av en innsatsstyrke under politiets ledelse dersom en storulykke skulle inntreffe i vårt distrikt. Brannvesenet deltar i beredskapsøvelser og samarbeider også med sentrale organisasjoner innen miljøvern og akutt forurensning.

Visjonen til Brannvesenet i Sør-Rogaland er "sammen for en trygg og sikker framtid".

- I det ligger det at vi skal fokusere på innbyggernes behov for en trygg hverdag ved å sikre liv, helse, miljø og materielle verdier, slår brannsjef Egil Øverland fast. Han trives i den varierte jobben som brannsjef. Den er både spennende og interessant. Selv har han vært innom mange stillinger i brannvesenet opp gjennom årene, deltar i hjemmевaktordningen og ser nå frem til at planene om en ny hovedbrannstasjon kan bli realisert. Arbeidet med dette er i gang. Det vil være

nok en viktig milepæl for Brannvesenet i Sør-Rogaland og deres samfunnsnyttige innsats for befolkningen i de ni eierkommunene.

Gratis seminar:

Skattefrie frynsegoder

18.november. Kl 16.00 – 19.00

Foredragsholder: Per Arne Holstad og Ann-Tove Sirevåg, Teamledere i Visma Services

- Trening, barnehage, telekommunikasjon, hjemme-PC, gaver osv.

Arbeidsgivers ansvar og muligheter

25.november. Kl 16.00 – 19.00

Foredragsholder: Tom Strann Personalsjef i Visma Services

- Ditt ansvar som arbeidsgiver
- Nye regler for sykemelding
- Den gode oppsigelsen

Seminarene holdes i våre lokaler i Fabrikkveien 8 og er gratis for våre kunder og medlemmer i Næringsforeningen.

Påmelding skjer på e-mail: forus@visma.no

 visma.no/seminar

 VISMA®

5 7 8 9 2 1 2 3 5 4 6 6 5 2 3 5
4 5 3 4 6 6 5 6 5 4 5 6 7 8 9
6 4 7 5 4 5 1 0 0 4 5 2 5 5
7 7 5 4 1 2 3 8 2 1 5 6 1 2 4
7 9 7 3 1 2 3 2 6 5 4 7 4 6
4 7 2 2 2 3 5 4 9 4 5 6
1 2 3 4 1 2 3 5 4 1 0 0
4 5 6 6 5 5 4 5 6 6 1 2 0
4 1 2 2 1 5 6 4 4 6 6
1 2 3 1 1 2 3 5 4 1 2 3
1 2 1 2 4 5 5 4 1 5
1 2 3 5 1 2 1 4 5 5 4 6
1 2 1 1 2 8 7 9 4 5 6
6 1 2 4 1 2 3 5 2 2 1
8 2 1 3 2 3 2 1 2
3 1 2 3 2 3 9 1 2
1 2 5 4 1 2 6 2 1
1 2 3 7 8 1 2 3
3 4 3 2 1 8
7 8 3 2 4
3 2 4 5
1 9 8 7
9 3 2
7 2 3
5 0 1
1 0 0
1 3
5 4
6
5
4
6
8

Yrkesvalg

Hvis du skulle velge et annet yrke, hva velger du da?

- Avistegner. Det er i mine øyne den ypperste av alle kunstarter.

Tidligere hodejeger Elin Ørjasæter til Aftenposten 14. september 2009

Økologisk fatalisme

Det agiteres ivrig for at 15 prosent av norsk jordbruk skal være økologisk. Hvorfor? Jeg har så langt ikke sett en eneste faglig begrunnelse for at denne motebetegnelsen har noen berettigelse. Jeg kan ikke sjå noen annen metode for økologisk matproduksjon i ordets rette forstand enn at vi innfører naturalhusholdning, samt stenger alle vannklosetter.

Ivar Blekastad i Nationen 12. september 2008..

Åpenbar systemfeil

Det er en økende erkjennelse at dagens statsbudsjettfinansiering med sitt ettårige perspektiv, kontantprinsipp og mangel på skille mellom investeringer og drift, ikke er egnet til å ivareta investeringer i infrastruktur. Vi står overfor en åpenbar systemfeil. *Matz Sandmann i Stavanger Aftenblad 17. september 2008*

Olsen vs Vinnem

Vi er redde for altfor mykje. Det har aldri vore så trygt å bo i Noreg og Europa som det er i dag. Sjukdomar som tidlegare var dødelege, har vi funne medisinar mot. Arbeidsulykker som var vanlege før, har vi innarbeidd rutinar for å unngå. Frå det tidlige fokuset på samfunnssikkerheit som noko reint teknologisk, blir samfunnssikkerheit i dag forstått i ei vidare tyding der også menneskelege og organisatoriske forhold reknast med.

- Å berekne risiko handlar om å sjå inn i framtida. Elementet av usikkerheit gjer at vi aldri vil kunne finne absolutte svar på kor risikabelt noko er. Mykje kan vi rekne oss fram til og spå om, men i alle høve handlar det ofte om å lære av det som har skjedd, seier Olsen.

Odd Einar Olsen, professor i risikostyring og samfunnssikkerheit ved Universitetet i Stavanger til forskning.no 4. oktober 2008

Handlingsregelens historie

I Stoltenberg I-regjeringens innstilling til handlingsregel, senere fulgt opp i Stortingets vedtak, heter det eksplisitt av økt bruk av petroleumsinntekter bør anvendes til områdene utdanning og forskning, samferdsel og skatte- og avgiftsletter. Hensikten er å øke produktiviteten i norsk økonomi for å unngå ubalanser på lengre sikt.

Petter H. Brubakk, direktør for næringspolitikk i NHO 30. september 2008

Erfarings uten lærdom

Etter 28 år i finans har jeg endelig forstått at historien gjentar seg, og vil gjenta seg. Man blir egentlig ikke smartere, fordi grådigheten dominerer i oppgangstider, sier han. - Grådigheten er en så sterk følelse at man ikke lenger tenker rasjonelt. Jeg trodde i 1998 at jeg aldri ville oppleve den type belåning i markedene igjen i min levetid. Ti år senere har vi akkurat det samme. All læring er borte på ti år, sier Warren. *Hedgfondforvalter Peter Warren til DN 17. september 2008*

Fra firerbande til gjeng

Så lenge alle er enige, framstår den revideerte utgaven av strategisk næringsplan for Stavanger-regionen som et prakteksempel på et samarbeid som gir regionen vekst. Dette er tredje generasjon interkommunal, strategisk næringsplan. Flokken av strategiske kommunevener teller nå 16, etter at Sirdal og Suldal ble med. Sola har vært med siden firerbanden Stavanger, Sandnes, Sola og Randaberg startet felles framtidsplanlegging i 2004.

Leder i Solabladet 25. september 2008

Mr. Cox

Det er lite trolig at det, i overskuelig fremtid, blir færre og større kommuner uten at staten innfører tvang eller betydelige gulrøtter. Hvilke tiltak som er best har vært diskutert og utredet til det kjedsommelige. Ennå har ingen partier våget å sette sine tanker ut i handling.

Det blir sagt om Stavanger at de er lette å samarbeide med bare de får viljen sin. Det sier mye om tankegangen i Stavanger når byens ordfører stadig gjentar at en kommunesammenslåing er nødvendig fordi Stavanger har for liten plass. Når Leif Johan Sevland snakker om at «vi er i samme båt» så se opp. Det betyr at han vil være kaptein og at vi må ro.

Leder i Sandnesposten 16. september 2008

Det store VI

Samarbeid staves med to bokstaver: v-i. *Maureen Peters, forfatter*

Konsensus

Demokrati vil si å styre gjennom diskusjon der den optimale effekt oppnås ved at man får folk til å slutte å snakke. *Clement Attlee (1883 – 1967) engelsk politiker*

Til og med forskningsdepartementet.....

Ein toppbyråkrat seier det på denne måten. - For fyrste gong på det eg kan hugsa, meiner så godt som alle departement at dei har kome ut som vinnarar av budsjettingane. Ja, seier våre kjelder, til og med Forskningsdepartementet har no fått ein monaleg og reell vekst.

Jon Hustad i Dag og Tid, 11. september 2008

Fort, fortore, fortetst.

Hva hjelper det å galoppere, hvis det går i den gale retning?

Fridtjof Nansen, (1861 – 1930) norsk

Kinesisk pragmatisme

- Du skriver at Kina bør betraktes som et kontinent, med store forskjeller og mange virkeligheter. Er det mulig å samle dette i en bok på 200 sider? - Å lage den ene store fortellingen er umulig, men likevel er generaliseringer et nødvendig verktøy for å forstå egen og andre kulturer. Ett slående trekk er kinesernes pragmatisme, deres fokus på praktiske løsninger. Til tross for det vi betrakter som et tungt, byråkratisk system, er det alltid en vei rundt. I Kina er alt vanskelig, men ingenting umulig. Det kan vel oppsummeres i Dengs gamle slagord om at det spiller ingen rolle hvilken farge katten har, bare den fanger mus.

Henning Kristoffersen i et intervju med Universitetsforlagets magasin Klartekst nr 2/2008

Setter støtet inn mot fattigdommen

Kvinner og barn i faresonen skal hjelpes i sine hjemland. Det er en av Frelsesarmeens strategier i kampen mot menneskehandel. - Når mennesker ikke er mennesker lenger, men en vare du kan kjøpe, er det skremmende, sier Marianne Adams, territorial sekretær for Frelsesarmeens kvinner. Nå vil hun gjøre noe med folks holdninger, og ungdom er førsteprioritet. På en traffickingkonferanse i England nylig fikk hun ideer til framtidig arbeid. Strategien må rettes mot «giverlandene» ved å skape bedre livskvalitet for folk som bor der. Gi folk mulighet til verdighet gjennom arbeid, sier Adams. For å dempe trafficking-strømmen satser man på å gi økonomisk støtte til utdanning lokalt, yrkesopplæring og mikrokreditt. For tredje år på rad er sex-trafficking tema for Frelsesarmeens internasjonale bønnaksjon. *Marit Dehli i Krigsropet nr 36, 2008*

Stavangerkonspirasjon?

Men, det å ha bodd nesten tyve år på Nesodden, har ikke klart å knekke "siddisen" i deg?

- Nei, det har det ikke. Jeg er en språkka-melon, og bytter mye dialekt. Synlige har jeg spilt inn på Stavanger-dialekt, og nå er jeg i den modusen. Jeg har nok en ganske dyp tilknytning til vestlandet.

- Jeg aner en slags "Stavangerkonspirasjon" i norsk filmbransje. Siden "Mongoland" har det jo tatt helt av! Hva er det med dere?

- Haha! Ja si det... De har jo et veldig godt barneteater der, og et svært vitalt miljø. Men, jeg flyttet til Nesodden da jeg var ni. Så både Ellen (Dorrit Petersen, motspiller i DE USynlige) og jeg er outsiders i dette Stavanger-miljøet, selv om vi har dialekten i Rogaland.

Pål Sverre Valheim Hagen til Tone B.

Værvågen i Oslopuls 26. september 2008

Konjunkturbarometeret:

Fortsatt bra, men mørke

Ifølge det helt ferske Konjunkturbarometeret går det fortsatt bra i Rogaland, men i horisonten lurер mørke skyer. – Normalt har vi evnet å tilpasse oss skiftende tider, og det er grunn til å tro at vi også klarer det denne gang, sier Terje Vareberg, adm. dir. i SpareBank 1 SR-Bank.

Tekst: Harald Minge

På tross av finansuro, usikkerhet og turbulens, viser Konjunkturbarometeret at aktiviteten er høy i Rogaland. – Det går fortsatt bra i Rogaland, men vi må være forberedt på at den uroen som preger verdensøkonomien også vil nå oss, sier Terje Vareberg, adm. dir. i SpareBank 1 SR-Bank.

På tross av finansuro, usikkerhet og turbulens, viser Konjunkturbarometeret at aktiviteten er høy i Rogaland. Det sørger de høye oljeinvesteringene for. Det anslås et investeringsbehov i 2009 på 132,8 milliarder kroner, hvilket er 13,8 milliarder høyere enn tilsvarende anslag for 2008. I en region som med sitt ensidige og oljebaserte næringsliv normalt

Helping the World Communicate

Now also in Stavanger!

Berlitz

23 00 33 60
www.berlitz.no

skyer i sikte

er mer utsatt for konjunktursvingninger enn andre, er optimismen oppsiktsvekkende.

POSITIV EFFEKT

- Disse investeringene har selvsagt en veldig positiv effekt for næringslivet i Rogaland. Samtidig registrerer vi at oljeprisen er ustabil, hvilket kan påvirke oljeselskapenes vilje til langsiktighet. Vi skal være oppmerksomme på at det kan få negative konsekvenser for noen bedrifter i regionen, sier Vareberg, og registrerer med glede den positive veksten innenfor sysselsettingen. Fortsatt har vi landets laveste arbeidsledighet på 1,1 prosent.

- Anslagene viser at vi har en sysselsettingsvekst på 12.000 personer fra 2. kvartal 2007 til 2. kvartal i år. Dette er bra, men ifølge rapporten er det grunn til å stille spørsmål om veksten vil bli like sterk andre halvår i 2008. Hittil i år har norsk økonomi for øvrig hatt en vekst på fire prosent, og det er på mange måter paradoksalt med tanke på de usikre tidene. Det går fortsatt bra i Rogaland, men vi må være forberedt på at den uroen som preger verdensøkonomien også vil nå oss, sier han.

BEDRIFTENE MÅ GÅ FORAN

I høstens utgave av Konjunkturbarometeret er det undersøkt hvilke forretningsmessige muligheter miljø- og klimautfordringene innebærer for næringslivet. Men selv om fokuset på næringslivets rolle i forbindelse med spørsmål om klima og miljø har vært sterkt, viser barometeret bekymringsfulle tall. Bare et lite fåtall

av bedriftene har gått inn i nye forretningsmuligheter i tilknytning til miljø og klima.

- Spesielt med tanke på at olje- og gassregionen har hatt som mål å videreutvikle miljødrevne energibærere, er dette en meget stor utfordring. På dette området er ambisjonene våre store! Som kjent ønsker vi i 2020 å framstå som Europas energihovedstad, hvor ny og fornybar energi står sentralt. Derfor er det viktig at nettopp bedriftene går foran med gode tiltak, sier Vareberg, som poengterer at fire av ti bedrifter i fylket i det minste oppgir dette som et viktig satsingsområde. Det er en av flere grunner til optimisme.

- Vi har vist ved en rekke anledninger at vi kan få det til i denne regionen bare vi samler kreftene. Selv om det hersker usikkerhet, kan vi oppfylle ambisjonene våre så lenge næringslivet, offentlig virksomhet og organisasjonene i arbeidslivet får til et tett og godt samarbeid. God tid har vi imidlertid ikke. Skal vi oppnå posisjonen som Europas kraftsentrum må vi komme i gang med å utvikle ny teknologi, sier Vareberg.

DETTE ER

KONJUNKTURBAROMETERET

Konjunkturbarometeret for Rogaland er utarbeidet av Asplan Analyse og utgitt av SpareBank 1 SR-Bank, NAV Rogaland, NHO Rogaland, Rogaland fylkeskommune, Stavanger-regionen Næringsutvikling, Innovasjon Norge og LO Rogaland.

Hele analysen ligger som vedlegg til denne utgaven av Rosenkilden.

Stavanger tas opp i internasjonalt mat-nettverk

Onsdag, 24. September var det generalforsamling i "Délíce - Good Food Cities of the World" i Brussel finner vi på hjemmesiden til Stavangerregionen Næringsutvikling, [HYPERLINK "http://www.greaterstavanger.com" http://www.greaterstavanger.com](http://www.greaterstavanger.com) Nettverksorganisasjonen ble initiert av Lyon regionen for et drøyt år siden. Målsettingen for organisasjonen er å være et nettverk for byer hvor mat og gastronomi står i høysete. Nettverket skal stimulere til utvikling av gastronomi, samt styrke samarbeidet mellom medlemsbyene i form av utveksling av kokker, lærere, læringer, prosjekter og fremfor alt kompetanse- og idéutveksling. Stavanger og Osakar er nye medlemmer i nettverket. Delice-nettverket består av byene: Barcelona, Birmingham, Brussel, Guangzhou, Genova, Gøteborg, Lausanne, Leipzig, Lyon, Madrid, Milano, Montreal, Riga og Saint Louis.

Suksess for tilrettelagt båtturisme i Ryfylke

Aldri før har det vore så mykje småbåtar på Ryfylkefjordane i moderne tid som denne sommaren, skriver Strandbuen 1. oktober 2008. Auken kjem på dei plassane kor det er lagt til rette for båtturisme. I Jørpelandsvågen var det i sommar 169 prosent auke i båtdøgn i sommar i forhold til i fjor. Men så er det lagt godt til rette for turistane også. 616 båtdøgn blei registrert i Jørpelandsvågen i sommar. Det er nesten fire hundre meir enn i fjor. I Bergevik i Forsand auka overnattinga med vel 27 prosent - frå 179 til 228 båtdøgn. Medan heile Ryfylke i gjennomsnitt hadde ein auke på 8,5 prosent. Ryfylke Friluftsråd har suverent flest båtdøgn i Ryfylke. I fjor hadde anlegga deira om lag 50.000 gjestedøgn. Medan det var samla 60.000 gjestedøgn i Ryfylke. I år har også friluftsrådet hatt ein auke i båtdøgn utan at dei veit kor stor denne er enno.

Time kommune: Sikrer seg mot salgssnusk

Nye regler og grundig rapportering skal sørge for at Time kommune slipper å mistenkes for å ta snarveier i eiendomssaker, melder Jærbladet 29. september 2008. - Vi må forsikre oss om at reglene blir fulgt, sier leder i kontrollutvalget i Time, Trond Roy Pedersen. Jærbladet hadde i fjor flere oppslag der bedriftseiere og aksjonsgruppa «Ta vare på trivelige Bryne» mente at Time kommune ikke fulgte regelboka når det gjaldt salg av kommunale bygg og tomter. På bakgrunn av alle klagenes hyret kontrollutvalget inn revisorfirmaet Deloitte for å gå sakene nærmere etter i sømmene. Konklusjonen var klar: I 12 av 13 saker kunne man ikke utelukke at kommunen hadde gitt offentlig støtte ved salg av tomter og bygg. Enklere sagt: Det kunne ikke utelukkes at kommunen hadde solgt billigere enn de burde og favorisert enkelte interesserte kjøpere framfor andre. Nå håper lederen i kontrollutvalget å gjenvinne innbyggernes tillit til at kommunen gjør ting riktig.

Bjørn Kvalsvik Nicolaysen

Bjørn Kvalsvik Nicolaysen har arbeidd ved Universitetet i Bergen og Université March Bloch i Strasbourg. Han arbeidde 1996-98 med kunst- og kulturfomidling ved HiS og har vore professor i lesevitenskap ved Universitetet i Stavanger (tidl. HiS) sidan 2002. M.a. leiar for mastergradsprogrammet i lesevitenskap og Literacy Studies.

Krise: ”Pengestellet raknar!”

Økonomar kan visst ikkje forklåre kva som er nytt i det som skjer i pengemarknaden no. Men det er likevel vesentlege skilnader frå tidlegare økonomiske nedgangstider, og det spørst om ikkje denne krisa vil leggje etter seg omfattande fylgjer. Fråstanden mellom rike og fattige kan ikkje anna enn vokse; nokre tener på krisa, andre taper.

”Pengestellet raknar!” var ein tittel den vidgjetne redaktøren Per Håland nytta i den no for lengst nedlagde avisa *Gula Tidend* i Bergen, ein gong på 70-talet. Og slik er det igjen: Førestellinga om at pengar avlar pengar og at velstanden aukar berre finansfyrstane får stelle med sitt, har fått seg eit skot for baugen, sjølv om tenkjemåten ikkje har lide skipbrot.

Eit system for kortsiktig likviditet har brote saman. I USA har bankane særskilde låneinstitusjonar som er sette opp for å gje kortsiktige lån. Opphavleg var det positivt for vanlege folk, som slik kunne skaffe seg hus, men for finansieringsinstitusjonane var det attraktivt at nokre av desse ordningane hadde høg rente. Særleg for sjefane, som slik kunne hente ut bonusar som gav dei årslønner dei eigenleg burde ha levd lenger enn Metusalem for å fortene.

Problemet er det same som i Terraskandalen. Ein har bunta saman ulike finansielle produkt, nokre aktørar fann det interessant å setje saman store pakkar av lån med høg rente og andre finansieringsmåtar, og desse pakkane inneheldt så mange rare element at ingen kunne ha oversikta, og slett ikkje kunne ein lage noka konsekvensanalyse eller kalkyle av utbyttet, det vart rein gissing. Men sidan dette ofte kunne innebere slike merkelege tilhøve som at investorane venta raske resultat medan ei eventuell reell fortjeneste kanskje ikkje kunne melde seg før ein hadde site med verdipapir i mangfaldige år, kanskje tiår, utvikla det seg ein ”nytale”, eit heilt ubegripeleg språk – med merkverdige omgrep og uttrykksmåtar som ingen kan finne i noka vanleg lærebok i økonomi.

Meklarane løynde innebyrden av produkta sine for kundane, men kanskje jamvel for seg sjølve, det var om å gjere å vere med på galoppen. Slik er ein moderne mystikk oppstått, korkje kjøpar eller seljar kunne gjere anna enn å gje seg over i religiøs tru på det gedigne eventyret at utan reelle verdier kunne ein låne seg til store fortenerer. Historikaren Ola Honningdal Grytten, ikkje økonom, likevel professor på Norges Handelshøgskole, har lenge peika på at dette måtte gå gale. Ingen fagøkonom åttvara mot utviklinga, tvert om køyrde finansøkonomane spiralen opp – det starta hjå oss alt då DNB Nor fekk høve til å bryte lova med å gje større lån enn fastsette rammer, då Kjell Inge Røkke kjøpte opp Aker. At DNB Nor, som jo har gløymt Postbanken, no kan vere i vanskar, er det visst mange med innsyn som ikkje er så forundra over.

Økonomisk retorikk har erstatta politikken, og overlate den til aktørar som altså knapt har hatt oversynet over kva dei snakkar om når dei snakkar om produktinnovasjon. Alle – frå økonomiprofessorar, endringsleiingseksperter, journalistar, politikarar – har gått inn i eit stort spel, der det ikkje er mogleg å seie at å snakke om ”marknadssvikt”, det er noko vrøvl.

Alt skjer som om marknaden oppstår i fyrste kapitlet av 1. Mosebok og er udiskutabel og heilag. Når ein slik tek marknadsmekanismene ut or rasjonell debatt, kan ein skjule at nasjonalstaten er i økonomisk oppløysing. Finansminister Halvorsen kan nok ha rett i at vi har gode sikringsordningar i Noreg, men immune er vi ikkje. Når ein har avskaffa den tradisjonelle motviljen mot å late bankane ta opp lån i utlandet, har det etter kvart utvikla seg eit system der diskontorenta til Norges Bank har langt mindre å seie enn pengemarknadsrenta, og då har ein inga strikt nasjonal styring. Då er trua på fastsetjing av renta nasjonalt, eit tilnærma religiøst fenomen.

Den økonomiske, uforståelege nytalen har ført ”smitte” i sjølve grunnforståinga av koss samfunnet fungerer. I synet på liv og død gjev det ei reint pervers forståing av offentlege tenester. Vanleg fagleg anerkjenning som premiering god nok for dei fremste fagfolka ved sjukehusa, er avskaffa, bonussystemet er kome i staden. Dei som kan ”designere” effektive arbeidsformer som gjev innsparingsmåtar, får dette igjen som personlege bonusar. ”Meir helse for kvar krone” betyr meir pengar på konto for overlækjaren. Slik òg ved universiteta. Ikkje resultat av arbeidet, men måten dei blir publiserte på, i dei rette kanalane, tel for å få ut pengar frå Staten. Slik er djupe tryggingssystem for samfunnet, såleis medisinsk kunnskap som har vore kalla ”det største godet for menneskeslekta”, og den kritisk vurderande evna forskarane skal stille opp med i alle slag samanhengar, no alt saman filtrert gjennom pengevurderingar, alltid blir dermed spørsmålet kva som lønner seg økonomisk for dei som får utbytte, aldri kva som er rett å gjere og kva som er nye innsikter.

Stortinget, fylkestinga og kommunestyra må bestemme seg for å avvise vrøvlet frå visse av økonomane, og lage politikk ut frå kva dei meiner er rett og klokt, ikkje ut frå utbyttet for enkeltpersonar. Men ein dag kan vi vel atter setje pris på det gamle slagordet: ”Fellesbaten framfor einskildbaten”.

Møter i Næringsforeningen november og desember 2008

04.11.08

Møt kundene med fantastisk teknologi

Rosenkildehuset
KL. 1900

Gjør firmaet til en attraksjon for kunder og ansatte ved hjelp av interaktivitet og design!

06.11.08

Rekruttering og integrering av utenlandsk arbeidskraft

Quality Hotel Sola Airport
KL. 08.30-15.30

For å sikre kompetanseheving og tilgang til helt nødvendig arbeidskraft, er det en forutsetning at Stavanger-regionen blir attraktiv for arbeidsinnvandrere. Dermed er det en forutsetning at det offentlige og private sammen tilrettelegger for god integrering. At arbeidsinnvandrere og deres familier trives, er et helt avgjørende suksesskriterium.

06.11.08

Logistikkdagen 2008 - Muligheter og konkurransekraft for regionens næringsliv

Fredheim Arena
KL. 08.30-1600

Logistikkdagen er et samarbeid mellom Logistikkforeningen, LTL og Næringsforeningen som fokuserer på sentrale utfordringer for næringslivet i regionen og hvor infrastruktur er et viktig konkurransefortrinn i verdiskapingen.

07.11.08

KONFLIKTER - SPRENGSTOFF PÅ ARBEIDSPLASSEN

Rosenkildehuset
KL. 11.00-15.00

Dersom de ikke håndteres riktig, kan det ødelegge organisasjonen. Personkonflikter er ressurskrevende og slitsomme. Samtidig gir de rom for læring og nye muligheter. Foredaget fokuserer på oppdagelse, forståelse, håndtering og forbygging av konflikter i hverdagen, på jobb og privat.

13.11.08

Næringstreffet 2008

Quality Hotel Residence, Sandnes
KL. 12.00-20.00

Næringstreffet er et av de største og viktigste arrangementene Næringsforeningens regi. I år retter vi fokus på en av de største næringspolitiske utfordringene regionen vår står ovenfor: Hvordan kan vi sikre oss nok kvalifisert arbeidskraft? Hvordan kan vi vinne fram i konkurransen om de beste hodene og hendene? Hvordan kan vi få mest mulig nytte av den viktigste ressursen vi har, nemlig medarbeiderne i bedriften?

14.11.08

Grønn IT - bedre for din IT, økonomien og for miljøet

Rosenkildehuset
KL. 11.00-14-00

Miljø - og klimaendringene påvirker oss alle, og det er en "tsunami" av markedsføring omkring miljø, grønn IT etc. både fra produsenter og fra kunder. Men hvordan påvirker disse endringene din virksomhet.

18.11.08

BEDRIFTSBESØK HOS VITENFABRIKKEN

KL.11.00-13.00

Næringsforeningen i Stavanger og Jærmuseet inviterer deg til Vitenfabrikken for en spennende og interessant omvisning. Et nyåpnet museumsbygg med nye og spennende vitensenterutstillinger. "Abel skissebok" er en interaktiv basisutstilling som presenterer grunnleggende fenomen innenfor naturvitenskap og realfag - med et særlig fokus på sammenhenger mellom teknologi, vitenskap og kunst. Nytt og moderne planetarium der du kan være med på ei reise gjennom verdensrommet og oppleve stjernehimmelen over deg.

20.11.08

KULTURBØRSEN 2008

Sandnes Brygge
KL. 08.00-16.00

Den første Kulturbørsen ble arrangert i 2007, og ble svært vellykket. I år blir seminaret rettet mot kultur og næringsliv og presentasjon av spennende case.

Deltakerne vil dele gode opplevelser, og verdier skapes ofte gjennom nye kontakter og kanskje nye, varige samarbeidsavtaler.

25.11.08

Energiåret 2008

Rosenkildehuset
KL. 11.00-13.00

Hvordan er energibalansen i Rogaland? Hvilke muligheter og trusler kan dette bety på kort og lengre sikt? Hvilke tiltak er det nødvendig å treffe?

26.11.08

Årets bedrift 2008

Rosenkildehuset
KL. 19.00-23.00

Årets bedrift er en pris etablert av Næringsforeningen i Stavanger-regionen og Handelsbanken.

27.11.08

Stjernetreff

Rosenkildehuset
KL. 18.00-21.00

Stjernetreff - en ny type møteplass med godt rom for nettverksbygging. Stjernetreffene er et initiativ fra ressursgruppen for grunder, og det er lagt vekt på tid til mingling, erfaringsutveksling og nettverksbygging blant deltakerne. På stjernetreffene vil vi invitere en foredragsholder "med fullt i" og det vil bli gode muligheter for spørsmål og diskusjoner rundt kveldens tema.

04.12.08

Byggebørsen

Rosenkildehuset
KL. 19.00-21.00

En orientering om byggeprosjekter som er planlagt startet i 2009 i Rogaland.

09.01.09

Aksjeåret 2008

Rosenkildehuset
KL. 11.00-13.00

Næringsforeningen har igjen gleden av å invitere til vårt årlige møte om kommende aksjeår. Dette er et populært møte, så vær tidlig ute med å melde deg på!

Pål Jacob Jacobsen

Stavanger-regionens Europakontor
 pal@onemarket.be
 www.one-market.org

Når næringslivet ønsker mer kultur

Midt i kulturåret til Lille2004 i Frankrike kom sponsorene til kommunen og spurte om hva de skulle gjøre sammen etter kulturåret.

Kulturåret var en suksess og næringslivet ønsket en langsiktig strategi basert på erfaringene fra kulturåret. Dette var den viktigste drivkraften bak Lille3000-prosjektet.

Byens strategi for post-2004 har tre hoveddeler:

Kommunens kultursatsing og kulturbudsjett øker med 30 prosent fra 2003 til 2005 – pengene går hovedsaklig til satsinger rundt Maison Folie som er 10-12 lokale kulturhus (som ligner på Tou Scene) og kulturutdannelse i skolene.

I tillegg til dette opprettet man Lille3000 som hvert 2-3 år skal lage et minikulturår i tre måneder – med 80 millioner kroner i budsjettet for hvert kvartals-program. Sponsorene fra 2004 (pluss noen nye) betaler 45 prosent og Lille resten.

Den tredje delen i strategien er å skape økt samarbeide og nettverk mellom næringslivet og kultur. Den nye triple helixen blir nå kommunen-næringslivet-kulturen. Her ligger kulturindustri-klyngen og nettverket mellom kultur, næringsliv og forskning.

Slikt samarbeide er ikke noe nytt for Lille, og når man graver litt mer finner man ut at "komiteen for metropol Lille", med representanter fra næringslivet kultur og offentlig sektor, betraktes som den viktigste kraften bak både Lille2004 og Lille3000.

Lille ser ut til å ha lyktes, og det er viktig at vi lærer av dem når vi nå gå inn i den avgjørende fasen av Stavanger2008 – tiden mellom 2008 og det nye konserthuset i 2012. I denne perioden er det helt avgjørende at kunstnere, befolkningen og sponsorer følger opp sitt engasjement fra 2008.

Vår økonomi er veldig forskjellig fra Lille og de fleste andre byer i Europa. Vi har solid vekst, lav arbeidsløshet og sterke offentlige finanser. Vårt behov for å skape nye arbeidsplasser er derfor ikke like tydelig som i resten av Europa.

Men en ting har vi til felles med mange europeiske byer: Ungdommen velger heller kulturfag enn matte og fysikk, og uansett arbeidsløshetstall så må vi sørge for at vi skaper muligheter og vekst i regionen for kulturindustrien slik at de nyutdannede senere ikke flytter til Oslo og København.

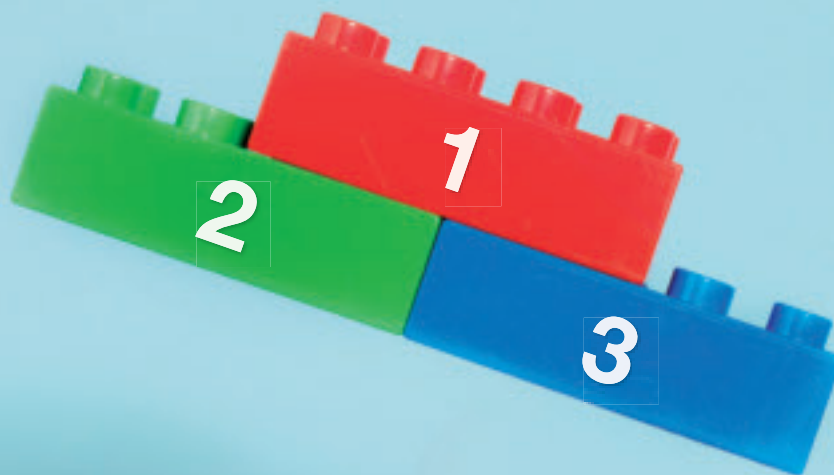
Et godt eksempel på kulturnæringen er prosjektet som Mediafarm og Europa-kontoret har med Europa-parlamentet. Vi har vunnet kontrakten å lage et 300m2 multimediasert rollespill for ungdom fra hele Europa. I dette arbeidet blandes multimedia og politikk-kunnskap med teaterkunnskap som bidrar til at rollespillet blir både dramatisk og engasjerende.

Avgjørende for å lykkes med å befrukte Stavanger2008 med initiativ fra næringslivet er at sponsorene og resten av næringslivet blir med i denne dialogen. Dette blir en stor utfordring for en næringsforening som allerede har mye kultur på sin agenda.

Utstilling?

SIMSALASTAVANGERFORUM!

Vi vet hva som skal til for å vise igjen. Dekorteppe eller rød løper. Lysskinner eller skrå hyller. Dansegulv eller 700 løpemeter hvit vegg. Enten det er oppmerksomhet eller beste stand du strekker deg etter. Med totalt 15 000 m² utstillingsareal har Stavanger Forum plass til det aller meste.

Ingen utstillinger er like - men alle er like viktige.

stavanger forum
www.stavanger-forum.no

Ny pris i kompetansedeling!

Hensikten med prisen er å stimulere til deling av kompetanse og læring både eksternt og internt. Prisen vil også synliggjøre Næringsforeningens fokus på Stavanger-regionen som en kompetanseregion, og belønne personer og virksomheter som i særlig grad har bidratt til deling.

Det var Næringsforeningens ressursgruppe for læring og kompetanseutvikling som tok initiativ til opprettelsen av en ny pris for å finne og premiere den virksomheten som er best på å kompetansedeling. Kompetansedelingsprisen er et viktig bidrag til verdiskapningen i regionen.

Prisen deles første gang ut på Næringstreffet 13. november av kunnskapsminister Tora Aasland.

MÅLGRUPPE

Enkeltpersoner, bedrifter, virksomheter eller organisasjoner i regionen. Alle som har gode forslag til kandidater kan nominere. Man kan også nominere seg selv. Kandidatene til prisen skal ha adresse i Stavanger-regionen.

KRITERIER

Kandidaten skal i særlig grad ha bidratt til deling/erfaringsoverføring både eksternt

mellem bedrifter/organisasjoner/næringsklynge eller internt i en virksomhet. Det kan være gjennom enkelt tiltak, ved å ta initiativ til system for deling eller ved systematisk kompetansedeling.

JURY

Juryen for prisen består av Næringsforeningens styreleder, administrerende direktør og tre medlemmer i ressursgruppen for læring og kompetanse. Neste år vil fjorårets vinner av prisen tiltre komiteen.

Ta kontakt med Næringsforeningen dersom du har forslag til kandidater, tlf 51 51 08 80.

MEDLEMMER I RESSURSGRUPPEN FOR LÆRING OG KOMPETANSEUTVIKLING

Oddvar Bakken, ReStart NLP Partner AS (leder)
Vilhelm Skjærpe, Media Farm AS
Magnar Olav Støle, Gaz de France
Björg Kaspersen, KIF
Silje Bolset, Rogaland Kurs og Kompetansesenter - RKK
Dag Nedrum, Petrolink AS

Terje Lauwik, Petrolink AS
Hege Skjelbred-Knudsen, Universitetet i Stavanger - UiS
Nan Fosse Dahl, ConocoPhillips
Gunnar Lied, Upstream Management AS
Chul Aamodt, Mintra AS
Trude R. Hembre, Næringsforeningen i Stavanger-regionen

Internett større enn radio

Flere bruker nettet enn de som lytter til radio, skriver bransjebladet Kampanje 24. september 2008. Ifølge TNS Gallups Forbruker og Media-undersøkelse bruker flere mennesker internett, enn det er folk som lytter til radio. Den daglige oppslutningen rundt radio er på 67 prosent, mens internett

er på 68 prosent. – Dette var ventet og noe vi har sett ville komme til å skje. Internett er en plattform for både lyd og bilde og tekst, men like fullt er dette den første rapporteringen der vi ser at nettet passerer radio, sier direktør i TNS Gallup, Knut-Arne Futsæter, til Kampanje.

Hallvard Ween ny regiondirektør fra 1. november

Hallvard Ween blir ny regiondirektør i NHO Rogaland etter Bjørn M. Stangeland, som går av med pensjon, melder NHOs regionportal for Rogaland 28. august. Ween er tidligere adm. direktør i Stavanger Forum og har lang og variert erfaring fra framtrepende medlemsbedrifter som Trallfa, Figgjo og Block Watne. Hallvard Ween er nå engasjert i etableringen av Kulinarisk Institutt, på tuftene av Gastronomisk Institutt. Han er utdannet i markedsføring, og han har og har hatt mange verv i styrer, råd og utvalg i privat og offentlig sektor,

særlig i Rogaland. Hans engasjement for næringspolitikken i Rogaland og initiativ for det matfaglige miljøet lokalt er godt kjent. Ween kjenner NHO-systemet godt. Han var tillitsvalgt i daværende Prosessindustriens Landsforening, styreleder for NHO Rogaland og medlem av NHOs Hovedstyre tidlig på 90-tallet. Han begynner i stillingen 1. november. Rosenkilden føyer til at Hallvard Ween har også vært styreleder i Næringsforeningen i Stavanger-regionen.

Rasmus Kvassheim

Global finanskrise og regionale utsikter for 2009!

Sjelden har vi vært så øyeblikksfokuserte som i de siste ukene.

Nordmenn tenker nokså kortsiktig av natur, og mange av oss spisser sansene når vi hører nyhetene fra USA før leggetid. Morgen etter setter vi kaffen i vrangstrupa når konsekvensene oppsummeres - også med meldinger fra Asia.

Et rullerende 24-timers globalt faktabilde gir oss en informasjonsmengde som vi har store problemer med å forholde oss til. Børsene verden over viser dramatiske utsalg, og etter mange år med entydig og eventyrlig børsoppgang, fikk vi i september en ytterligere reduksjon i hovedindeksen på Oslo Børs med hele 25 prosent.

Mangel på tillit innen bank- og finansbransjen internasjonalt forårsaker stigende rente også i Norge. Alle forretningsforhold bygger på tillit, og dersom tilliten uteblir, stopper samhandelen opp, uansett om forretningene utøves mellom stater, banker, bedrifter eller enkeltpersoner.

Derfor er det viktig at vi alle tar tillitsaspektet på alvor i vår forretningsmessige adferd.

Amerikanerne har levd over evne de fem siste årene. Høyt forbruk er finansiert med kredittkort. Dette har vært en kjent bekymring i mange år, men det overraskende har vært at USA tilsynelatende har klart å stå dette løpet så lenge. Nedgangstidene i landet kan bli relativt langvarige - og minimum to-tre år.

Når vi vet at forbruket til amerikanske borgere har stor innvirkning på vekstindikatorerne i verdensøkonomien, vil påvirkningen også bli godt merkbar for oss i Norge.

Sterke ord er i bruk, men nordmenn flest opplever ikke krise. Høy aktivitet i oljeindustrien har gitt tilnærmet full sysselsetting i landet vårt. Høyere rente må vi kortsiktig forvente, og det vil medføre at livreimen nå må strammes inn. Det har de fleste av oss slettet ikke vondt av.

Som følge av feilslått finansiering til bolig og forbruk i USA, har verdens banker - inkludert de norske bankene - importert en likviditetsutfordring som bankene aldri tidligere i moderne tid har vært i nærheten av.

I disse dager varslers norske banker sine privatkunder om økte rentekostnader og henviser til dramatisk negativ utvikling i USA og høyere rentenivå. Alle som ønsker forutsigbarhet i sin økonomi har som kjent hatt muligheten til å anvende fastrentelån for sine investeringer, men bankene opplever likevel lav etterspørsel etter denne form for finansiering.

Professor Thore Johnsen ble for en del år siden spurt av Dagens Næringsliv, da valutafinansiering var i skuddet for privatfinansiering av boliger i vårt distrikt, om rogalendingene er mindre

smarte? Han svarte med et klart nei, men repliserte kjøpt:

"Kanskje rogalendingen har behov for en travbane til?"

Det var tydelig at professoren hadde et inntrykk av at vi er særdeles risikovillige.

Risikoforholdene har endret seg betydelig for oss i gamlelandet. Fremdeles er det hyggelig å drive business i vår region, men vi bør nå forberede oss på høyere rentekostnader, utsettelse av prosjekter og kanskje også en lavere oljepris.

Vi har i lengre tid vært blendet av egen suksess og børsoppgang, som klart har redusert vår evne til å fange opp endringer i rammevilkårene.

Mange har de siste årene lykket med investeringer på kryss og tvers av kjente bransjer og sektorer, og faren for at dette har ført til overmot og for stor distanse fra opprinnelig kjernevirksomhet, er overhengende. Tiden er klart inne til å gi løpende drift den oppmerksomhet og ressursanvendelse som den sårt fortjener.

Norge er fremdeles et av verdens rikeste land, og de norske bankene regnes som solide. Dette gir et godt grunnlag for norske politikere til å utøve et handlekraftig politisk lederskap, ved å sørge for at likviditetsutfordringen ikke gir uønskede virkninger. Så langt har myndighetene vært nølende, men det er grunn til å anta at politikerne vil gripe anledningen, slik at ikke regningen i for stor grad belastes Kari og Ola.

Nordmenn er i økonomiske sammenhenger, både privat og i forretninger, altfor verdiorienterte. Vi gleder oss for lenge med prisoppganger på eiendommer og børser, og har et for avslappet forhold til likviditet og dens betydning - ikke minst i forretningslivet.

Det blir derfor viktig når planer og budsjetter for 2009 skal vedtas, at drift og virksomhet til enhver tid er sikret med en forsvarlig kapitalstruktur. Svingninger i eiendoms- og børsmarkedet må for all del ikke forstyrre kjernevirksomheten og løpende verdiskapning.

2009 blir et krevende år - hva inntjening og lønnsomhet angår. Vi kan forvente oss redusert vekst, økte kostnadsutfordringer og høyere rente.

Dette understreker at 2009 blir et år hvor vi virkelig skal få vist at vi fortsatt er handlingsdyktige og har vår tilpasningsevne intakt.

Å sette næring etter tæring vil få en fornyet betydning.

Medlemmer som utøver sin virksomhet med sponsormidler må være spesielt årvåkne, da det langt fra er sikkert at 2009-bidragene blir av samme dimensjon som året før.

Rasmus Kvassheim

Solveig Wulvig

Grafisk designer i Melvær og Lien Reklame og Design.

Solveig Wulvig er ansatt som grafisk designer i Melvær og Lien Reklame og Design. Hun har tatt tegning, form og farge på Forus videregående, grafisk design på Norges kreative fagskole og Graphic

Communication på University of Wolverhampton.

Kurt Ommundsen

Direktør for logistikk og drift i Risavika Havn

Kurt Ommundsen (44) er ansatt som Direktør for logistikk og drift i Risavika Havn AS fra 01. oktober 2008. De siste årene har han vært ansatt i StatoilHydro ASA som Procurement Manager og i Halliburton AS som

Procurement, Materials and Logistics Manager.

Sissel Gorset

Prosjektleder i Melvær & Lien Reklame og Design.

Sissel Gorset er ny prosjektleder i M&L Reklame og design. Hun har utdannet seg innen økonomi og informatikk, samt Service Management. Gorset har i mange år jobbet for Rogalands Avis som

mediekonsulent og teamleder.

Alf Frugaard

Administrerende direktør i Hess Norge AS

Fra 1. oktober har **Alf Frugaard** overtatt som administrerende direktør i Hess Norge AS. Frugaard har vært ansatt i Hess i syv år og har i denne perioden arbeidet i Aberdeen og i Kuala Lumpur. Han har

ellers bakgrunn fra Statoil, Elf og Conoco. Frugaard er utdannet sivilingeniør fra Herriot Watt University.

Hege Hateskog

Mac-designer i Melvær&Lien Idéentreprenør

Hege Hatleskog er Melvær&Lien Idéentreprenørs nye Mac-designer. Fra før har hun lang fartstid som grafiker i Nova design og som Mac-designer i Domene 10. Hatleskog bidrar til at produktene som leveres er lekke, smekre og feilfrie.

Atle Idland

Account Manager i Channel Partners

Ny Account Manager i Channel Partners **Atle Idland (45)** er ansatt i ABB AS Olje & Gass hvor han skal være ansvarlig for salg, partner-rekruttering og partner management innen ABB

Prosess Automasjon Olje & Gass med kontorsted på Forus. Atle kommer fra stillingen som senior bedriftsrådgiver fra HWI i Atlanta i USA og har 15 års erfaring som salg & markedssjef i IT/Software industrien.

Åshild Holst Johnsen

Bedriftsrådgiver hos Manpower Professional Executive.

Åshild Holst Johnsen (46) er ansatt som bedriftsrådgiver hos Manpower Professional Executive. Hun har lang erfaring som leder innen makedsføring og kjededrift. Blandt annet hos Cubus og Baretto, Sørbo as. Av

utdannelse har hun nylig fullført en Master of Management på BI. Åshild kommer fra stillingen som leder for privatmarkedet i Varme&Bad as, hvor hun i over seks år har vært daglig leder.

Lani Cantor

Grafisk designer og konsulent i Megabite AS

Lani Cantor er ansatt i Megabite AS som grafisk designer og konsulent. Hun skal i hovedtrekk jobbe med design til web og trykk. Lani har nylig flyttet til Stavanger fra Los Angeles, USA, hvor hun har jobbet med grafisk

design i flere år. Hun har utdannelse innen organisasjonslære, kunst, grafisk design og web. Megabite AS leverer web-løsninger og design, og vil med denne ansettelsen styrke selskapets kompetanse.

Mariken Steen

AD, designer og illustratør i Melvær & Lien Reklame og Design.

Mariken Steen er ansatt som AD, designer og illustratør i Melvær & Lien Reklame og Design. Hun har utdannelse fra the Surrey Institute of Art & Design, Einar Granums kunsthøgskole og har hovedfag fra

Kunsthøgskolen i Bergen. Hun har tidligere jobbet som grafisk designer i TV 2, Comotiv og Reload.

Nye bedrifter/ medlemmer

Onsdag 24 september nådde Næringsforeningen en ny milepæl da medlemsbedrift nummer 1500, Fjordbris Selskapslokaler AS, ble registrert i foreningen.

Flere nye bedrifter og medlemmer har meldt seg inn i Næringsforeningen siden 10 september 2008. Pr. 14 oktober 2008 hadde foreningen 1508 bedrifter, og 3473 medlemmer.

IOS Tubular Management AS
Grunnsteinen AS
Brannvesenet Sør-Rogaland IKS
Multi Media AS
Epsis AS
Verdispar Securities AS
Kron AS
Electro Partner AS
Waagen Multimedia
FABER BYGG AS
Bryne Stein- Og Hageservice AS

Link HR Support
Danica Pensjon
Pikene Fra Landet
MESTERSALG FORUS AS
Fjordbris Selskapslokaler AS
DSI AS
Avanti Ryfylke

Størst utenfor Oslo.

PRINTERS

Av alle aktører innen **headhunting** i Bergen, Trondheim og Stavanger er Mosaïque størst! Vi finner rett kandidat til den ledige jobben, og vi hjelper den erfarne lederen med et jobbskifte.

STEN PÅ STEN.

Mosaïque har hatt sunn vekst siden starten i 2001. Vi har tatt oss tid til å etablere et solid fundament for gradvis utvidelse av virksomheten. Nå er det aller meste på plass, og vi har et klart mål om å bli markedsleder innen våre kjerneområder: Olje & gass, IT, økonomi og ledelse.

HODE FOR HODER.

Vi opererer nok litt annerledes enn våre konkurrenter ved gjennomføringen av hvert oppdrag – det gjelder både metode og kompetanse. Rådgivere med universitetsgrad innen HR-fag får gjennom tette dialoger en dypere forståelse av både arbeidsgivers og kandidatens behov. Vi har rett og slett neser og hoder for headhunting.

GANG PÅ GANG.

Våre kunder kommer igjen – og igjen. Kandidater og arbeidsgivere sier at Mosaïque består av upartiske og dyktige rådgivere, og de anbefaler oss til andre. Kanskje fordi ingen i vår bransje kjenner Stavangerregionen bedre enn oss. Og kanskje fordi vi også har kontaktnett utover i Europa.

Vi er klar for ditt oppdrag – enten du vil ha ny medarbeider eller ny jobb.

MOSAÏQUE Headhunting

EN KLOK INVESTERING

Verkgaten 62, 4013 Stavanger. Telefon 51 85 41 60. E-post: info@mosaique.no • www.mosaique.no

"Mosaïque fungerer ofte som en sparringpartner for våre oppdragsgivere. Derfor kan vi stolt si at der andre leverer kun "hoder", gir vi langsiktig bistand til rekrutteringen."

Roar Dybing, daglig leder

Rosenkilden distribueres til private og offentlige virksomheter på Jæren og i Ryfylke.

Priser 2008: (størrelser angitt med BxH)

Helside: (utfallende) 210x297 mm, 186x270

Halvside: 186x134 mm (ligg.)

Kvartside: 186x65 mm (ligg.)

Innstikk: pris etter avtale. Fem prosent rabatt for medlemmer.

Kr. 17.850.-

Kr. 10.500.-

Kr. 5.750.-

For mer informasjon kontakt:

Helge Gunnar Nesse på telefon: 51 51 08 85 eller 952 16 622 eller e-post: nesse@stavanger-chamber.no.

Frist for innlevering av materiell for neste nummer er 17. november

Trykk: Kai Hansen Trykkeri AS

Først i Norge:

STAVANGER BUSINESS PARK

Forus

- Inntil den planlagte Solasplitten (E 39)
- Godt eksponert mot motorveien
- God offentlig kommunikasjon
- Stort tilbud av servicefunksjoner
- 50.000 kvm kontor (2.500 – 3.000 arbeidsplasser)
- Bedrifter med behov fra 300 – 15.000 kvm
- Innflytting 4. kvartal 2010

STAVANGER BUSINESS PARK
- IN SEARCH OF EXCELLENCE

Kontakt:

Laila Haugland, 959 88 766
eller Harly Eilertsen, 993 996 30
www.stavangerbusinesspark.no

NCC Property Development bygger Norges første
NCC Business Park på Forus ved Stavanger.
Her vil fremtidsrettede kunnskapsbedrifter finne fleksible kontorløsninger
som skaper økt trivsel for de ansatte.